

Ini Sa Igsulat I Mosis

GÉNESIS

Ini Denu Sa Libelu Génesis

Na, iya sa selepangan sa kagi Génesis sa inedungan, enù ka tinulon dahini sa inedungan sa langun eghauwen diyà langit owoy diyà tanà. Tinulon ma dahini sa inedungan sa etaw owoy sa edungan etaw nesalà. Owoy tinulon ma dahini sa inedungan sa medoo etaw tegeelslaél.

Na, Génesis kansad 1-11 netulon dahiya denu sa egoh i Nemula migpeduen siini uwang tanà owoy sa langun eghauwen ta. Netulon ma denu sa medoo anay etaw, upama si Adam owoy si Iba, taman sa egoh i Ablam. Anan mepion sa langun binaelan i Nemula egoh anay, dodox endà migpangunut sa anay etaw si Adam owoy si Iba diyà kenagdi, huanan di nekeuma sa salà diyà sa langun etaw. Migtemù da egbael salà sa medoo etaw, huanan di pineukit i Nemula sa dakel kemahà anì meimatayan sa langun etaw liyu daa si Nuwi owoy sa malayan di, enù ka migpigttuu da diyà si Nemula. Igpebael i Nemula diyà kenagdi sa dakel baleku anì mealukan da owoy sa duma sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà. Egoh di neubus egkemahà, neguwad dema sa langun etaw diyà siini uwang tanà, dodox medoo da dema endà egpigttuu diyà si Nemula.

Na, Génesis kansad 12-50 migtulon denu si Ablam owoy sa medoo tugod di. Hinemili i Nemula kagda anì kagda sa inedungan sa etaw i Nemula egoh anay. Sinambian i Nemula ma sa ngadan di Ablam, huanan di mebaluy Ablaham. Apiya di pa endà duen anak da Ablaham i si Sala sawa di, migpasad doo Nemula i diyà kenagda anì dumuen sa anak da owoy kumedoo temù sa tugod da mekeiling kedoo enay mantadan.

Agulé mig-edoh Ablaham i owoy si Sala diyà sa tanà Kanan sa tanà igaipasad i Nemula ibegay di diyà sa medoo tugod da. Hè, egoh da tigtu dé lukes, mig-anak da maama, si Isak. Agulé duen sa duwa maama anak i Isak, si Hakob owoy si Isaw. Sinambian i Nemula ma sa ngadan di Hakob, huanan di mebaluy Islaél. Na, egoh di buyu dé meelut siini libelu, mig-angay sa medoo anak i Hakob eg-ugpà diyà sa tanà Igipitu. Dodox sa sebaen anak di si Hosé sa migkedatù diyà sa tanà Igipitu. Na, netiigan i Hosé ipetuu i Nemula doo sa pasad di diyà sa medoo etaw di, enù ka egoh di buyu dé mematay, ini sa kagi di diyà sa medoo tigtu duma telahadi di, guwaen di, “Si Nemula sa tigtu tumabang keniyu. Kagdi sa umuwit keniyu kedu diyà siini tanà, anì peangayen di kiyu diyà siedò tanà igaipengibet di ibegay diyà sa medoo tugod i Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.” (50:24)

Ini Sa Inedungan Sa Langun Eghauwen

1 ¹Na, sa egoh di endà pa duen sa langun eghauwen, iya sa muna binaelan i Nemula, langit owoy tanà. ²Na, egoh iya, uloy pelawà sa tanà enù ka endà pa duen selepangan sa egoh-egoh di, owoy endà pa duen sa langun taman di. Nesangkep wayeg pelawà sa tanà owoy tigtu deleman ma. Agulé, eg-ipanawpanaw sa Suguy i Nemula lagà kelamag.

Ini Sa Muna Agdaw Di

³Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen legdaw.” Hê, migduen dé. ⁴Agulé, egoh di eghaa, neiyapan di temù sa legdaw enù ka tigtu mepion. Agulé, sinepeiges di sa legdaw owoy sa deleman. ⁵Iya sa kepengadan di sa legdaw, agdaw. Pinengadanan di ma sa deleman, sigep. Agulé kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa muna agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keduwa Di Agdaw

⁶Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen awang anì meduwa sa kenà wayeg.” ⁷Agulé, binaelan i Nemula sa awang anì sepalaken di sa wayeg. Diyà awang sa kenà sa medoo gaeb sa keduwan udan, owoy diyà tanà sa kenà sa tigtu wayeg. Hê, migduen dé. ⁸Iya sa kepengadan di, awang. Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keduwa di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Ketelu Di Agdaw

⁹Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku mesetipon siini wayeg anì dumuen dagat owoy tanà ma.” Hê, tuu doo, nesetipon dé. Duen dé sa dagat owoy tanà. ¹⁰Iya sa ngadan ibegay di diyà sa wayeg sinetipon di, dagat. Iya sa ngadan sa sebaen, tanà. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹¹Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku tumunas diyà siini tanà sa medoo balangan keluwen owoy sa medoo balangan mehemula egbunga owoy sa medoo balangan kayu egbunga. Ungayà ku ma dumuen sa dalem bunga da anì tumunas da dema. Kedu diyà siini tanà.” Hê, tuu doo, migduen dé. ¹²Migtunas da diyà tanà sa medoo balangan keluwen owoy sa medoo balangan mehemula owoy kayu. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹³Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa ketelu di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keepat Di Agdaw

¹⁴Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen lumegdaw diyà langit anì mespalak sa sigep owoy agdaw anì dumuen ma tandà

diyà langit kenà da meketiig sa etaw sa medoo egbaelan da diyà tanà, ataw ka sa agdaw di ataw ka sa bulan di ataw ka sa palay di. ¹⁵Iya ma sa pesuwan di anì sumenang da diyà langit anì melegdawan ma sa tanà.” Hê, tuu ma doo, duen dé eglegdaw diyà langit. ¹⁶Binaelan i Nemula sa duwa dakel legdaw. Sa sebaen temù dakel, iya sa atung eg-ipat tanà amuk agdaw. Sa sebaen dakeldakel, iya sa atung eg-ipat tanà amuk sigep. Binaelan di ma sa medoo bituen. ¹⁷Igtagù i Nemula diyà langit sa agdaw owoy sa bulan owoy sa bituen anì melegdawan sa tanà. ¹⁸Iya ma sa pesuwan di anì ipaten da sa tanà amuk agdaw owoy sigep anì mesepeiges sa legdaw owoy sa deleman ma. Agulé neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ¹⁹Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keepat di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Kelima Di Agdaw

²⁰Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen sa eg-ipanawpanaw diyà sa langun wayeg diyà tanà sa medoo balangan uton owoy sa medoo balangan hinagtay eghauwen dalem. Ungayà ku kumedoo da ma temù. Ungayà ku dumuen ma eglayanglayang diyà awang, sa medoo balangan manuk.” ²¹Agulé, binaelan i Nemula sa medoo balangan dakel eg-ugpà diyà dagat owoy sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà dagat owoy diyà wayeg. Binaelan di ma sa langun balangan eglayanglayang diyà awang. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ²²Agulé, eg-ikagiyán di kagda enù ka begayan di kagda sa egkegaga da anì umanak da, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì meseluh yu sa dagat owoy sa wayeg, anì meseluh ma sa awang sa medoo eglayanglayang.” ²³Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa kelima di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Keenem Di Agdaw

²⁴Na, eg-ikagi Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku dumuen diyà siini tanà sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà, sa medoo balangan hinagtay owoy sa medoo balangan uled tanà. Siini tanà sa kenà da eg-ugpà.” Hê, migduen dé. ²⁵Binaelan i Nemula sa medoo balangan hinagtay owoy sa medoo balangan uled tanà ma. Agulé, neiyapan i Nemula enù ka tigtu mepion. ²⁶Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Ungayà ku mael ki etaw sumuet kenita anì dumuen sa meulu-ulù diyà sa medoo uton diyà dagat owoy diyà sa medoo manuk diyà awang owoy diyà sa medoo eg-ipanawpanaw diyà tanà, sa hinagtay owoy uled tanà ma.” ²⁷Agulé, binaelan i Nemula sa etaw egsuet kenagdi. Si Nemula sa sinuetan da. Maama owoy bayi binaelan di. ²⁸Agulé, eg-ikagiyán i Nemula kagda enù ka begayan di kagda sa egkegaga da anì umanak da, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì mekeseluh yu diyà sa uwang

tanà. Kiyu ulu-ulu sa langun balangan eg-ugpà diyà tanà, sa medoo uton diyà dagat owoy sa medoo manuk diyà awang owoy sa langun eg-ipanawpanaw diyà tanà.”²⁹ Agulé, eg-ikagi dema Nemula i, guwaen di, “Taa yu, hih. Igbegay ku diyà kenyu sa langun balangan mehemula egbunga owoy sa langun balangan kayu ma egbunga anì dumuen sa mekaen yu.³⁰ Dodoo, sa medoo keluwen owoy sa medoo daun kayu, iya sa kaenen igbegay ku diyà sa langun hinagtay eg-ugpà diyà tanà, sa langun hinagtay owoy sa langun uled tanà owoy sa langun manuk diyà awang.” Hê, neketuu iya wé.³¹ Hinaa i Nemula sa langun binaelan di, owoy neiyapan di enù ka anan tigtu mepion. Agulé, kumehapun owoy sumigep ma dé. Egoh di sumimag, neelut ma dé sa keenem di agdaw egoh i Nemula migbael.

Ini Sa Kepitu Di Agdaw

2 ¹Na, neubus dé sa langit owoy sa tanà owoy sa langun eghauwen dahiya. ²Egoh sa keenem di agdaw, inubus i Nemula sa langun galebek di. Migsabuh diyà sa kepitu di agdaw. ³Agulé, pinedakel i Nemula sa sebaen agdaw sa kepitu di enù ka iya sa agdaw di egsabuh egoh di maggalebek egbael sa langun taman. Guwaen di, “Ini sa tigtu milagà agdaw diyà tanà meadatan etaw.”

⁴Na, iya sa ukit-ukit egoh i Nemula egbael sa tanà owoy langit.

Ini Sa Ukit Kebael Di Maama

Na, egoh i Datù Nemula anay migbael sa tanà owoy langit,⁵ endà pa duen hinemula diyà sa tanà owoy endà ma egtunas sa medoo balangan pinengalap. Iya maen di ya enù ka endà pa pineudanan i Nemula duu owoy endà pa duen sa maama umupion sa tanà.⁶ Dodoo takà eglesut sa wayeg kedu dalem tanà anì egkewayegan sa tanà.⁷ Agulé, binaelan i Datù Nemula sa tanà éhê egoh etaw. Gininawaan di sa tosong idung sa binaelan di. Agulé, egginawa sa maama. Nehagtay ma dé enù ka duen sa suguy di.

Ini Sa Denu Sa Tanà Iden

⁸Na, binaelan i Datù Nemula ma sa dakel hinemulaan pulung melanih owoy mepion. Iya sa kenà di, diyà sa melabel uwang tanà Iden denu tebowon agdaw. Pineugpà di dahiya sa maama binaelan di.⁹ Pinetunas i Datù Nemula sa langun balangan kayu mepion eghauwen etaw owoy mepion egkaenen etaw. Duen ma diyà teliwadà sa hinemulaan sa sebaen kayu mekepelalù etaw owoy sa sebaen ma kayu mekebegay penemdem diyà etaw anì meketiig da sa medoo medaet owoy sa medoo mepion.

¹⁰Na, duen sa lawat wayeg diyà sa tanà Iden egdelug diyà sa dakel hinemulaan anì egkewayegan. Egoh di eglagbas kedu diyà sa hinemulaan,

migsugpang sa wayeg, nebaluy epat sa lawa di.¹¹ Iya sa ngadan sa sebaen sugpang di, wayeg Pison. Egdelug siini sebaen sugpang di diyà siedò uwang tanà Habilà kenà sa medoo bulawan.¹² Mepion sa medoo bulawan di owoy duen ma diyà sa tanà di duwa balangan batu metolol owoy milagà. Iya sa ngadan da, bidéliyu owoy onisi.¹³ Iya sa ngadan sa keduwa sugpang di, wayeg Gihon owoy egdelug diyà sa uwang tanà Kusi.¹⁴ Iya sa ngadan sa ketelu sugpang di, wayeg Tigelis. Eglagbas sa wayeg Tigelis diyà sa uwang tanà Asiliya denu tebowon agdaw. Iya sa ngadan sa keepat sugpang di, wayeg Upelatis.

Ini Sa Denu Sa Kayu Hinawidan Di

¹⁵ Na, pineugpà i Datù Nemula sa maama diyà sa tanà Iden anì kagdi sa umipat owoy upionen di ma.¹⁶ Eg-ikagiyán i Nemula, guwaen di, “Sumalà dé sa medoo kayu diyà siini hinemulaan, mekaen ko sa bunga da.¹⁷ Dodoo sa sebaen kayu mekebegay penemdem anì meketiig ka sa medoo medaet owoy sa medoo mepion, yaka egkaen duu. Sa agdaw ko dé kumaen, hemilien ko ma sa sugsug ko amuk iya.”

Ini Sa Ukit Kebael Di Bayi

¹⁸ Na, guwaen i Datù Nemula, “Endà mepion di amuk lumbè daa ini i maama. Mael a duma di tegetabang kenagdi, sa kenà di metuuwan.”¹⁹ Na, migkuwa Datù Nemula i tukéey tanà anì baluyen di sa langun balangan eg-ipanawpanaw diyà tanà owoy sa langun balangan eglayang diyà awang. Agulé inuwit i Nemula diyà sa maama anì ketiigan di sa medoo ngadan ibegay sa maama diyà kenagda. Sumalà dé sa ngadan ibegay sa maama diyà sa sebaen balangan hinagtay diyà tanà, iya sa ngadan di.²⁰ Agulé, pinengadanan sa maama sa langun balangan hinagtay owoy sa langun balangan manuk diyà awang owoy sa langun balangan uled tanà. Dodoo, endà duen di dahiya sa duma di tegetabang, sa kenà i Adam metuuwan.

²¹ Agulé, pinetudug i Datù Nemula temù sa maama. Agulé, egoh di egtudug, kinuwa di sa sebaen tuelan gusuk di owoy sinedekét di dema sa kunul diyà sa kenà di migkuwa.²² Hê, binaelan i Datù Nemula bayi sa tuelan gusuk kinuwa di diyà sa maama, owoy inuwit di diyà sa maama.²³ Agulé, mikagi Adam i, guwaen di, “Na, ini a pelawà netuuwan enù ka tigtu tuu duma ku. Sa medoo tuelan di kedu diyà sa lawa ku owoy sa ekud di ma. Iya sa ngadan di, bayi, enù ka kedu diyà sa maama.”^a

²⁴ Na, iya maen di ya mesalidan sa maama sa emà di owoy sa inay di owoy mekeugpà dé diyà sa sawa di enù ka lagà sebaen etaw da daa.

²⁵ Na, egpelawalawa sa maama owoy sa sawa di, dodoo endà duen kemala da.

^a 2:23 Iya sa guwaen i Adam enù ka diyà sa kagi Hibelu, buyu nesetepeng sa kedineg da ligeng sa maama owoy sa bayi.

Ini Sa Egoх Da Nesalà

3 ¹Na, diyà sa langun uled tanà binaelan i Datù Nemula, sa uled, iya sa épê medalem penemdem denu ukit keakal etaw. Agulé, eg-igsà sa uled diyà sa bayi, guwaen di, “Tuu pa, hinawidan i Nemula kiyu egkaen sumalà dé sa bunga kayu diyà siini hinemulaan?”

²Agulé, migsagbì sa bayi, guwaen di, “Sumalà dé sa bunga kayu diyà siini hinemulaan, mekaen ké ³liyu daa sa sebaen kayu teliwadà siini hinemulaan. Iya sa inikagi i Nemula, guwaen di, ‘Yoko egkaen duu owoy yoko ma egsabà duu ani endà mekesugsug yu.’”

⁴Agulé, guwaen sa uled, “Endà tuu iya wé. Endà mekesugsug yu. ⁵Iya maen di ya hinawidan i Nemula iya wé enù ka netiigan di amuk kaenen yu, iya pelawà mekepenemdem yu owoy lagà yu si Nemula, enù ka meketiig yu sa medoo medaet owoy sa medoo mepion.”

⁶Agulé, netuuwan sa bayi enù ka metolol sa egoh-egoh sa kayu diyà sa kehaa di, owoy sa penemdem di mepion kaenen sa bunga di. Owoy netuuwan sa kepenemdem di amuk kumaen. Huenan di, kinuwa di sa bunga di owoy kinaen di. Agulé igbegay di ma diyà sa sawa di, owoy migkaen ma dé. ⁷Hê, nekepenemdem da owoy egketiigan da dé sa egoh da egpelawalawa. Huenan di, tinebil da sa medoo daun kayu pigus owoy iglobing da.

Ini Sa Egoх Da Nelenawan

⁸Na, egoh di mahapun dé, egdinegen da sa dagì i Datù Nemula eg-ipanawpanaw diyà sa hinemulaan. Hê, sa maama owoy sa sawa di, eglidungan da Datù Nemula i diyà sa kayukayu hinemula. ⁹Agulé, eg-umowen i Datù Nemula sa maama, guwaen di, “Kenà ko ya?”

¹⁰Agulé migsagbì Adam i, guwaen di, “Egdinegen ku sa dagì ko eg-ipanawpanaw diyà sa hinemulaan owoy egkelenawan a enù ka egpelawalawa a. Iya maen di ya miglidung a.”

¹¹Agulé, guwaen i Nemula, “Ngadan sa kenà ko neketiig sa kepelawalawa ko? Enù di ya, kinaen ko sa bunga kayu hinawidan ku?”

¹²Hê, migsagbì Adam i, guwaen di, “Sa bayi igbegay ko diyà kenak, binegayan di aken sa bunga siedò kayu. Iya maen di ya kinaen ku.”

¹³Agulé, guwaen i Datù Nemula diyà sa bayi, “Ngadan iya wé binaelan ko?” Hê, guwaen sa bayi, “Sa uled, inakalan di aken. Iya maen di ya kinaen ku.”

Ini Sa Metamanan Sa Uled Danà Sa Salà Di

¹⁴Agulé, guwaen i Datù Nemula diyà sa uled, “Diyà sa langun balangan hinagtay owoy diyà sa langun balangan uled tanà, kuna sa pigtamayan ku danà iya wé binaelan ko. Sa getek ko, iya sa iipanaw ko owoy mekekaen ka tanà sa lugay ko mugpà diyà tanà. ¹⁵Sekuntelaen ku kiyu sa bayi owoy sekuntelaen ku sa tugod yu ma. Lupeten di sa ulu ko owoy sagkawen ko sa lisen di.”

Ini Sa Metamanan Sa Bayi Danà Sa Salà Di

¹⁶Agulé, guwaen i Nemula ma diyà sa bayi, “Pedoowen ku sa egkelikutan ko owoy sa mesakit ko amuk umanak ka. Uman ka umanak, mesakitan ka temù. Dodoo, dakel doo sa kekeiyap ko sa sawa ko owoy kagdi sa sumugù keniko takà.”

Ini Sa Metamanan Sa Maama Danà Sa Salà Di

¹⁷Agulé, guwaen i Nemula ma diyà si Adam, “Pigtamayan ku ma kuna enù ka inunutan ko sa inikagi sa sawa ko owoy kinaen ko ma sa kayu hinawidan ku, sa guwaen ku, ‘Yoko egkaen duu.’ Huenan di, pedaetan ku siini tanà danà ko nesalà. Mepasangan ka gumalebek sa kaenen ko taman sa lugay ko eg-ugpà diyà tanà. ¹⁸Iya sa tigtu kumelemu tumunas sa medoo dugiyen owoy sa medoo keluwen. Mekekaen ka ma sa medoo peampay egtunas danà ko mepasangan. ¹⁹Limusengen ka gumalebek diyà tanà anì mekehaa ka sa kaenen yu taman mekepelikù ka dema diyà tanà, enù ka iya sa keduwan ko. Egoh ku migbael keniko, tanà ka. Amuk melugay pa mebaluy ka dema tanà.”

Ini Sa Egoh Da Binegayan Ginis

²⁰Na, iya sa ngadan igbegay sa maama diyà sa sawa di, si Iba, enù ka kagdi sa inay sa langun etaw diyà tanà.^b ²¹Agulé, migbael Datù Nemula i kagda ginis kunul hinagtay, owoy igluhub di diyà si Adam owoy diyà si Iba.

Ini Sa Egoh Da Hinemagawan

²²Agulé guwaen i Datù Nemula, “Ini egoh di siini maama lagà dé kenita enù ka neketig sa medoo mepion owoy sa medoo medaet. Endà dé mebaluy di mekekaen sa kayu mekepelalù etaw anì endà kumelalù di taman endà meelut di.” ²³Huenan di, hinemagawan i Datù Nemula kagda kedu diyà sa hinemulaan diyà tanà Iden anì upionen di polo sa medoo liyu tanà sa keduwan di egoh i Nemula migbael kenagdi. ²⁴Hê, pinelaun di dé sa maama owoy pineugpaan di sa medoo egsugùsuguen di kedu langit dò sa ilis hinemulaan di denu tebowon agdaw anì bantayan da. Duen ma igtakù di dahiya, sa sundang egleleg takà egkebelilo anì mealang sa ukitan etaw mangay diyà sa kayu mekepelalù etaw.

Ini Denu Si Kain Owoy Si Abel

(Génesis 4:1-16)

4 ¹Na, egoh da i Adam nesehulid sa sawa di, mig-obol dé sa bayi. Egoh di miglesut, maama sa anak da. Pinengadanan i Iba sa anak da

^b 3:20 Amuk guwaen da, “Iba,” diyà sa kagi Hibelu, iya sa selepangan di, sa egbegay ginawa.

si Kain owoy guwaen di, “Tinabangan i Nemula aken. Binegayan di aken anak maama.” ²Agulé umanak dema owoy miglesut sa anak di maama pinengadanan da si Abel. Egoh da migkedakel dé, si Abel sa tegeipat kebilibili owoy si Kain sa tegehemula.

³Na, sebaen agdaw inuwit i Kain sa tukéey bunga sa hinemula di anì ibegay di diyà si Nemula. ⁴Dodoo si Abel, hinemilì di sa anay anak sa kebilibili di, agulé inimatayan di. Hinemilì di sa tigtu mepion baed anì ibegay di diyà si Nemula. Hê, netuuwan Nemula i diyà si Abel danà sa igbegay di, ⁵dodox endà netuuwan di diyà si Kain owoy sa hagdi igbegay. Huenan di, tigtu egbulit Kain i owoy endà ma migkezion sa palas di.

⁶Agulé guwaen i Nemula diyà si Kain, “Maen di ya egbulit ka? Maen di ya egkedaet sa palas kilay ko? ⁷Amuk mael ka mepion, metuuwan a doo diyà keniko. Dodoo amuk mael ka medaet, lagà sa uled tanà egpelaeb medapag diyà sa dalesan ko sa salà ko, enù ka ungayà di kumaen keniko. Amuk endà egtulikan ko duu sa keenggat di keniko diyà medaet, mematay ka doo danà sa salà ko.”

⁸Na, guwaen i Kain diyà sa hadi di, si Abel, “Enù di ya amuk tumimbul ki diyà sa hinemulaan.” Agulé egoh da dutu mediyù dò, pinedaetan i Kain sa hadi di enù ka inimatayan di.

⁹Agulé inigsaan i Datù Nemula Kain i, guwaen di, “Kenà sa hadi ko, si Abel?”

Migsagbì Kain i, guwaen di, “Enday. Enù di ya, aken sa tegeipat sa hadi ku?”

¹⁰Agulé guwaen i Nemula, “Tigtu medaet sa binaelan ko enù ka inimatayan ko sa hadi ko. Taa ko! Egoh sa depanug di miglesut, lagà eg-umow diyà kenak anì sulian ku. ¹¹Mepigtamayan ku kuna anì endà dé mekehemula ka uman, enù ka migtenà sa depanug sa hadi ko diyà tanà egoh ko mig-imatay kenagdi. ¹²Apiya di pa memula ka hedem, tapay doo endà duen sa mekuwa ko dahiya. Takà ka daa humalihalì enù ka endà dumuen sa tigtu kenà ko diyà tanà.”

¹³Agulé egsagbì Kain i, guwaen di, “Endà megaga ku duu maba sa kepigtamay ko kenak. ¹⁴Enù ka hemagawan ko dé aken kedu diyà sa tanà ku owoy pediyuen ko ma aken diyà keniko. Endà dumuen sa tigtu kenà ku umugpà owoy imatayan a etaw amuk hauwen da aken.”

¹⁵Dodox guwaen i Nemula egsagbì, “Endà mebaelan ko iya wé. Amuk duen sa mimatay keniko, sulian ku doo kuna taman pitu gulê.” Agulé tinandaan i Nemula Kain i anì endà imatayan di sa medoo liyu etaw amuk hauwen da. ¹⁶Agulé, tuu ma doo, mig-ipanaw Kain i kedu diyà sa kenà i Nemula owoy mig-ugpà diyà sa tanà denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa tanà Iden. Pinengadanan da siedò tanà Nod owoy ini sa selepanan sa kagi Nod, Timbultimbul.

4:17–5:32 Ini denu sa tugod i Kain owoy denu sa anak i Adam, si Sét, owoy sa hagdi tugod ma.

Ini Sa Egoh Sa Adat Etaw Tigtu Medaet

6 ¹Na neuma dé sa agdaw egoh sa medoo etaw diyà tanà tigtu egkedoo. Diyà siiya medoo etaw, duen ma sa medoo bayi inanak. ²Hê, egoh sa medoo egsugùsuguen^c diyà langit eghaa sa medoo bayi diyà tanà, egkeiyapan da enù ka metolol da, huanan di sinawa da sa medoo egkeiyapan da. ³Agulé guwaen i Datù Nemula, “Endà mepion di amuk melalù diyà tanà sa etaw taman melugay, enù ka etaw da daa. Edung ini egoh di, melatuh owoy duwa pulù gepalay daa sa lugay lalù da diyà tanà.” ⁴Na, edung egoh iya taman nelugay, duen sa medoo tigtu dakel etaw diyà tanà tugod sa medoo bayi diyà tanà sinawa sa medoo maama kedu diyà langit. Kagda sa medoo etaw tigtu mebagel owoy mebalaw ma egoh anay.

⁵Na, egoh i Datù Nemula mighaa tigtu medaet sa adat sa medoo etaw diyà tanà lapeg sa penemdem da anan medaet, ⁶nesenulê diyà sa binaelan di etaw owoy tigtu migkedaet ma sa pedu di. ⁷Huanan di, guwaen di, “Kedanan ku siini medoo etaw binaelan ku, lapeg sa medoo hinagtay da owoy medoo uled tanà owoy medoo manuk ma, enù ka nekeduhù a migbael kenagda.” ⁸Dodoo netuuwan Datù Nemula i diyà si Nuwi.

Ini Sa Egoh I Nuwi Migbael Baleku

⁹⁻¹⁰Ini sa tuu tulon denu si Nuwi. Duen sa telu anak di maama, iya sa ngadan da, si Sém, owoy si Ham, owoy si Hapét. Na si Nuwi, endà duen sa medaet adat di owoy kagdi daa sa etaw egbael mepion egoh iya. Neseunut sa uyot da si Nemula. ¹¹Dodoo sa medoo liyu etaw diyà tanà, anan da medaet diyà sa kehaa i Nemula owoy takà da egbael medaet diyà sa medoo duma da. ¹²Egoh i Nemula eghaa diyà tanà, hinaa di anan medaet sa medoo etaw enù ka tigtu medaet sa adat da langun.

¹³Huanan di, mig-ikagi Nemula i diyà si Nuwi, guwaen di, “Ini sa uyot ku, kedanan ku sa langun etaw diyà tanà. Tigtu kedanan ku kagda enù ka nekeseluh sa kebael da medaet diyà sa uwang tanà. ¹⁴Huanan di, bael ka baleku, hemilì ko sa mepion kayu. Baeli ko ma sa medoo bilik dalem owoy labul ko gità sa segametan di denu dalem owoy sa denu awang anì endà meawuhan di wayeg. ¹⁵Ini sa ketaes di, melatuh telu pulù owoy telu kamitelu, owoy ini ma sa kelabel di duwa pulù owoy duwa kamitelu, owoy ini ma sa kehagtaw di sepulù owoy telu kamitelu. ¹⁶Atepi ko ma sa baleku. Baeli ko tosong diyà sa leketanà delagbà di, tengà kamitelu sa kehagtaw di. Baeli ko telu logsud sa saeg dalem, owoy baeli ko ma pintuan diyà sa kelatkat di. ¹⁷Ini sa baelan ku, peudanen ku taman

^c 6:2 Beken sa tigtu egsugùsuguen i Nemula ini i. Tigesa da ma.

mebensek wayeg sa uwang tanà anì mekesugsug sa langun egginawa. Mematay sa langun diyà tanà. ¹⁸Dodoo kuna, masad a diyà keniko amuk mangay ka umawuh dalem sa baleku, lapeg sa sawa ko owoy sa telu anak ko maama owoy sa hagda sawa ma. ¹⁹⁻²⁰Uwit yu ma dalem sa langun balangan hinagtay owoy uled tanà owoy manuk ma, tigduwa-duwaay da, sa sebaen maama owoy sa sebaen bayi, anì endà mematay da danà sa dakel memahà. ²¹Tipon yu sa langun balangan kaenen yu dalem.”

²²Agulé inunutan i Nuwi sa langun igsugù i Nemula diyà kenagdi.

7 7:1-10 *Denu dema sa igsugù i Nemula diyà si Nuwi.*

Ini Denu Sa Kemahà

(Génesis 7:11-24)

¹¹Na, egoh i Nuwi enim latuh dé gepalay, egoh di neuma sa sepulù owoy pitu agdaw migludem sa keduwa di gebulan, petow dé migluwakluwak sa medoo wayeg kedu dalem tanà owoy petow ma dé migkeleges sa udan. ¹²Endà migkedit sa udan taman epat pulù agdaw lapeg sigep. ¹³Na, egoh di medapag tumebow sa udan, iya sa agdaw i Nuwi owoy sa sawa di mig-awuh dalem sa baleku lapeg sa telu anak da, si Sém owoy si Ham owoy si Hapét, owoy sa sawa da ma. ¹⁴Owoy inuwit da ma eg-angay dalem sa langun balangan hinagtay owoy uled tanà, iling ka dakel ataw ka tukéey, owoy dinalem da ma sa langun balangan manuk. ¹⁵Inuwit da sa sebaen maama owoy sa sebaen bayi diyà sa langun balangan egginawa diyà tanà, mig-unut da diyà si Nuwi. ¹⁶Iya sa binaelan da enù ka inunutan da sa igsugù i Nemula diyà si Nuwi. Agulé egoh da dé dalem langun, si Nemula sa migpintù sa baleku.

¹⁷Endà egkedit sa udan taman epat pulù agdaw owoy egkemahà sa wayeg taman sa egoh sa baleku umabang-abang. ¹⁸Tigtu migkemahà sa wayeg owoy mig-abang-abang sa baleku. ¹⁹Egoh sa wayeg migkemahà, anan neanggem sa tigtu mehagtaw tuduk, ²⁰owoys eg-uman pa egsenok sa wayeg taman nekeuma pitu kamitelu sa kedalem di kedu diyà sa pulu sa tigtu mehagtaw tuduk.

²¹Agulé nematay dé sa langun balangan egginawa diyà tanà, sa medoo manuk owoy medoo hinagtay owoy medoo uled tanà ma, owoy nematay ma sa langun etaw. ²²Sa langun egginawa diyà tanà, neimet da nematay. ²³Nekedan sa langun balangan egginawa diyà tanà lapeg sa etaw owoy uled tanà owoy hinagtay owoy manuk ma. Iya daen sa nehagtay, si Nuwi owoy sa medoo duma di nekedalem sa baleku. ²⁴Endà egketigok sa wayeg taman melatuh owoy lima pulù agdaw.

Ini Sa Ego Di Neubus Dé Sa Kemahà

8 1Na egoh iya, endà nelipengan i Nemula duu Nuwi i, lapeg sa medoo hinagtay owoy uled tanà, duma di nekedalem sa baleku. Pinekelamag

di anì metikal sa tanà. ²Migsabuh dé sa wayeg eglesut kedu dalem tanà owoy migsabuh ma dé sa udan. ³Agulé egketigok sa wayeg taman melatuh owoy lima pulù agdaw sa lugay di. ⁴Egoh di neuma sa sepulù owoy pitu agdaw migludep sa kepitu di gebulan, nekesedad sa baleku i Nuwi diyà sa sebaen pulu tuduk diyà sa medoo tuduk pinengadanan da Alalat. ⁵Uman dema netigok sa wayeg taman neuma sa muna agdaw sa kesepulù di gebulan, hê, neawangan dé sa medoo pulu tuduk.

⁶Na, egoh di neuma dema epat pulù agdaw, inukaan i Nuwi sa tatawan binaelan di ⁷owoy pinelepal di sa uwak diyà awang. Dodoo endà egpelikù di, takà polo eglayanglayang taman egoh sa tanà tigtu netikal. ⁸Egoh iya, pineangay i Nuwi sa menatad anì hahauwen di sa tanà amuk netikal dé, ⁹dodox nekeseluh pelà sa wayeg diyà sa langun tanà, huanan di endà pa neketenà sa menatad. Agulé migpelikù dema sa menatad diyà sa baleku owoy kinuwa i Nuwi anì umawuh dema. ¹⁰Agulé egoh di neuma sakapadian, pinelepal i Nuwi dema sa menatad diyà awang. ¹¹Migpelikù dema sa menatad egoh di egtagkup, owoy migbangà sa daun kayu olibu. Hê, netiigan i Nuwi dé diisek daen sa wayeg. ¹²Agulé egoh di neuma sakapadian, pinelepal di dema sa menatad diyà awang, dodox endà migpelikù di.

¹³Na, egoh i Nuwi enim latuh owoy sebaen gepalay dé sa kelukes di, egoh di neuma sa muna agdaw diyà sa muna bulan diyà sa sebaen dema palay, neeti dé sa wayeg. Kinedanan i Nuwi sa atep baleku anì sumugpayal. Hinaa di sa tanà buyu dé egketikal. ¹⁴Agulé egoh di neuma sa duwa pulù owoy pitu agdaw migludep sa keduwa di gebulan, netikal dé sa tanà.

¹⁵Agulé guwaen i Nemula diyà si Nuwi, ¹⁶“Laun yu dé, lapeg sa sawa ko owoy sa medoo anak yu owoy sa medoo sawa da ma. ¹⁷Uwit yu ma sa langun manuk owoy hinagtay owoy uled tanà ma anì umanak da anì mekeseluh da diyà sa uwang tanà.”

¹⁸Hê, miglaun Nuwi i kedu diyà sa baleku, lapeg sa sawa di owoy sa medoo anak di owoy sa medoo awas di. ¹⁹Hediya ma sa langun hinagtay owoy uled tanà owoy manuk, miglaun sa uman segebalangan.

Ini Denu Sa Egoh I Nuwi Mig-ulow Sa Hinagtay Igbegay Di Diyà Si Nemula.

²⁰Na, binaelan i Nuwi sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Nemula. Agulé sinigbaen i Nuwi eghemilì sa uman balangan hinagtay owoy manuk, nekeunut diyà sa uyot i Nemula, owoy inulow di diyà sa binaelan di atung kenà di eg-ulow sa igbegay di diyà si Nemula. ²¹Egoh i Nemula mighadek sa igbegay i Nuwi, netuuwan Nemula i, owoy guwaen di diyà sa penemdem di, “Endà dé umanen ku duu tumubad sa tanà danà sa egbaelan etaw. Netiigan ku edung sa egoh da batà pelawà, medaet sa pedu etaw. Endà umanen ku duu kumedanan sa langun egginawa, lagà sa binaelan ku egoh iya. ²²Taman sa pupusan agdaw, dumuen sa sasang kehemula owoy sa sasang keketu. Dumuen ma sa egoh di

megenaw owoy sa egoh di meedup, sa sasang pengagdaw owoy sa sasang udan, sa agdaw owoy sigep.”

Ini Denu Sa Pasad I Nemula Diyà Si Nuwi

(Génesis 9:1-17)

9 ¹Na, mig-ikagi mepion Nemula i diyà si Nuwi lapeg sa telu anak di maama, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì meseluh tugod yu siini tanà. ²Sa medoo eg-ipanawpanaw diyà tanà lapeg sa manuk owoy sedà ma, melimedangan da dé kiyu. Kiyu sa ulu-ulu diyà kenagda langun. ³Edung ini egoh di, mebaluy ma kaenen yu kagda, owoy iya ma sa kaenen yu sa medoo balangan hinemula éhê sa egoh muna. Langun iya wé ibegay ku diyà keniyu anì dumuen sa kaenen yu.

⁴“Dodox iya daa sa endà mekaen yu duu, sa ekud neamutan depanug. Eghawidan ku iya wé enù ka sa depanug iya keduwan sa hagtay yu. ⁵Amuk duen sa etaw mimatay sa duma di, tumebow sa kepigtamay ku diyà kenagdi. Pigtamayan ku ma sa uled tanà ataw ka hinagtay amuk mimatay da etaw. ⁶Milagà sa hagtay sa etaw enù ka kedu si Nemula sa suguy di, huanan di sa etaw eg-imatay, kagdi ma sa imatayan sa medoo duma di.”

⁷Igsugù i Nemula ma, guwaen di, “Anak yu anì kumedoo yu anì mekeseluh sa tugod yu diyà siini uwang tanà.”

⁸Agulé guwaen i Nemula diyà si Nuwi owoy diyà sa medoo anak di, ⁹“Ini dé sa pasad ku diyà keniyu owoy diyà sa medoo tugod yu, ¹⁰taman sa langun egginawa, lapeg sa medoo manuk owoy hinagtay owoy uled tanà ma, sa langun duma yu miglaun kedu diyà sa baleku. ¹¹Ini sa kagi ku masad diyà keniyu, endà dé muman da mematay sa langun egginawa diyà tanà danà sa memahà. Owoy endà dé muman sa dakel memahà anì endà medaetan sa uwang tanà. ¹²Endà meelut sa pasad ku diyà keniyu owoy diyà sa langun egginawa. Ini sa tandà di, ¹³ipehaa ku sa belugtu diyà sa medoo gaeb. Iya tandà sa pasad ku diyà sa langun egginawa. ¹⁴Uman dumuen gaeb diyà langit owoy dumuen ma sa belugtu dahiya, ¹⁵metulengan ku sa pasad ku diyà keniyu taman sa langun egginawa, endà dé mekedan sa langun egginawa danà sa dakel memahà. ¹⁶Amuk duen sa belugtu diyà sa medoo gaeb, hauwen ku owoy metulengan ku sa pasad ku endà meelut di, sa inikagi ku diyà keniyu owoy diyà sa langun egginawa diyà tanà. ¹⁷Siini belugtu, iya tandà sa pasad ku ini egoh di diyà sa langun egginawa.”

9:18–10:32 Denu si Nuwi owoy sa telu anak di, owoy sa ngadan sa medoo tugod i Nuwi.

Ini Sa Egoh I Nemula Migpedoo Sa Balangan Kagi Etaw

(Génesis 11:1-9)

11 ¹Na, egoh anay, sebaen daa sa balangan kagi etaw diyà siini sinukub langit, enù ka endà pa duen medoo balangan kagi etaw.

²Takà da eghalìhalì eg-ugpà denu tebowon agdaw taman nekeuma da diyà sa sugud tanà Babiloniya, agulé mig-ugpà da dahiya. ³Egseolomoy da, guwaen da, “Enù di ya, amuk lumunang ki tanà owoy daigan ta anì kumetegas.” Hê, miglunang da tanà owoy duen ma sa iglabul da diyà sa medoo segametan di. ⁴Guwaen da, “Mael ki sa dakel menuwa owoy sa sebaen tigtu mehagtaw dalesan sinelogsudlogsud anì mekesekuk langit dò, anì oloen ki etaw owoy anì endà mesepalak ki diyà sa uwang tanà.”

⁵Agulé migpetuntun Nemula i kedu diyà langit anì hahauwen di sa menuwa owoy sa tigtu mehagtaw egbaelan sa medoo maama.

⁶Guwaen di, “Tuu, lagà da daa segeetaw owoy sebaen daa sa kagi da. Siini egbaelan da lagà edungan daa sa langun keiyapan da mael. Endà melugay di baelan da dé sa langun ungayà da. ⁷Mepion amuk petuntun ki anì angayen ta sumetigesa sa kagi da anì endà mesetiig da sa selepangan kagi sa duma da.”

⁸Hê, sinepalak i Nemula kagda diyà sa uwang tanà, huenan di minekesabuh da dé egbael sa dakel menuwa. ⁹Na, Babiloniya sa ngadan iya wé menuwa, enù ka iya sa kenà i Nemula migsetigesa sa kagi langun etaw owoy sa keduwan di migsepalak kenagda diyà sa uwang tanà.

11:10-32 Denu sa tugod i Sém.

Ini Denu Sa Keumow I Nemula Si Ablam

(Génesis 12:1-9)

12 ¹Na, guwaen i Datù Nemula diyà si Ablam, “Salidi ko sa menuwa ko owoy sa medoo duma ko, lapegsa duma telahadi ko. Angay ka diyà sa liyu tanà, taman sa tanà ipehaa ku diyà keniko. ²Begayan ku pa kuna sa tigtu medoo tugod ko owoy kumebagel ma sa kedattuan da. Pepionen ku ma sa ketabang ku keniko anì lumalag sa ngadan ko. Amuk hediya, mekebegay ka ma sa mepion ketabang diyà sa langun etaw. ³Baelan ku sa mepion diyà sa medoo etaw amuk mael da ma mepion diyà keniko. Dodoxo sa medoo etaw egtubad keniko, tubaden ku ma kagda. Owoy danà ko, huenan di ibegay ku sa mepion diyà sa langun balangan etaw diyà tanà.” Iya sa kagi i Nemula diyà si Ablam.

⁴Na, egoh i Ablam pitu pulù owoy lima dé gepalay, miglegkà diyà sa menuwa Halan enù ka pinangunutan di sa kagi i Datù Nemula diyà kenagdi. Mig-unut ma sa sebaen maama si Lot, sa anak kakay i Ablam.

⁵Owoy inuwit i Ablam ma sa sawa di si Salay, owoy sa anak kakay di si Lot, owoy sa medoo udipen da ma sa kinuwa da diyà sa menuwa Halan. Inuwit da ma sa langun taman da owoy mig-ipanaw da eg-angay diyà sa tanà Kanan.

Na, egoh da migtebow diyà Kanan, ⁶migsehalìhalì Ablam i taman sa egoh di nekeuma diyà sa kayu pinengadanan da Moléh, sa atung kenà

etaw egsimbà diyà sa menuwa Sikem. Na, egoh iya, eg-ugpà pelà sa medoo tigtu etaw Kanan dahiya. ⁷Agulé migpehaa Datù Nemula i diyà si Ablam owoy mig-ikagi diyà kenagdi, guwaen di, “Ini sa tanà ibegay ku diyà sa medoo tugod ko.” Hê, migbael Ablam i sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di enù ka egsimbà diyà si Nemula, sa Nemula migpehaa diyà kenagdi.

⁸ Agulé mighalì dema Ablam i eg-angay denu kimataan taman nekeuma diyà sa getan-getan denu tebowon agdaw amuk diyà ki sa menuwa Bétél. Mig-ugpà Ablam i diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Bétél denu eleden agdaw owoy sa menuwa Hai denu tebowon agdaw. Iya ma sa kenà di migbael sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di enù ka egsimbà diyà si Nemula. ⁹Agulé mighalì dema mig-angay denu kimataan diyà sa tanà Kanan.

12:10-20 Denu sa egoh i Ablam diyà sa tanà Igipu. Pinalaw di diyà sa sulutan sa sawa di, enù ka nelimedangan.

Ini Sa Egoh Da I Lot Nesepalak Si Ablam

13 ¹Na, miglegkà Ablam i diyà sa tanà Igipu, owoy mig-angay dema diyà sa tanà Nigéb diyà Kanan, lapeg sa sawa di owoy si Lot owoy sa langun taman di ma. ²Tigtu migkekawasà dé Ablam i danà sa medoo hinagtay di owoy épê ma medoo pilak owoy bulawan.

³ Agulé miglegkà dema diyà sa tanà Nigéb owoy migsehalihalì taman sa egoh da nekeuma diyà sa menuwa Bétél, agulé migtebow da diyà sa tapay kenà da mig-ugpà diyà sa neseteliwadaan sa menuwa Bétél owoy menuwa Hai. ⁴Iya ma sa tapay kenà i Ablam migbael sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Nemula. Agulé migsimbà diyà si Datù Nemula dahiya.

⁵ Na egoh iya, mig-unut ma si Lot owoy sa malayan di, lapeg sa medoo hinagtay di owoy sa langun taman di ma. ⁶Dodoo kulang sa kaenen sa medoo hinagtay diyà iya wé tanà amuk meseunut da uman, enù ka tigtu medoo sa hagda kambing owoy kebilibili owoy sapì ma. ⁷Huenan di, egkesebélbél sa medoo udipen tegeipat hinagtay i Ablam owoy sa udipen tegeipat hinagtay i Lot. Na egoh iya, dahiya da pelà mig-ugpà sa medoo tegeKanan owoy sa medoo etaw Pélisiya.

⁸ Agulé guwaen i Ablam diyà si Lot, “Endà mepion di amuk sebulitay ki lapeg sa medoo tegeipat hinagtay ta ma, enù ka teleduma ki. ⁹Haa ko siini melabel tanà. Enù di ya amuk sepalakay ki? Amuk mangay ka diyà sa tanà denu bibang, mangay a denu kuwanan, dodoo amuk mangay ka denu kuwanan, mangay a denu bibang.”

¹⁰ Agulé sinugpayal i Lot sa sugud diyà sa lawa't wayeg Holdan taman sa menuwa Sowal. Tigtu mepion iya wé sugud nekeiling sa hinemulaan i Nemula, owoy nekeiling ma sa tanà Igipu enù ka medoo sa wayeg di. Na egoh iya, endà

pa nedaetan sa menuwa Sodoma owoy sa menuwa Gomola danà i Nemula.

¹¹Huenan di, hinemili i Lot sa langun sugud diyà sa Holdan owoy mighalì anì mangay diyà sa denu tebowon agdaw. Hé, minesepalak da, ¹²si Ablam mig-ugpà diyà sa tanà Kanan owoy si Lot mig-ugpà diyà sa medoo menuwa diyà sa sugud medapag diyà sa menuwa Sodoma. ¹³Na sa medoo etaw tegeSodoma, tigtu medaet sa adat da owoy takà da egkesalà temù diyà si Nemula.

¹⁴Na, egoh i Lot mig-ipanaw, guwaen i Nemula diyà si Ablam, “Haa ko, sugpayal ko sa tanà denu belabagan owoy denu kimataan owoy denu tebowon agdaw taman sa eleden agdaw ma. ¹⁵Na, siini langun tanà eghauwen ko, ibegay ku diyà keniko owoy diyà sa medoo tugod ko taman melugay. ¹⁶Mekeiling enay sa kedoo tugod ko, enù ka endà mebilang etaw sa enay, diya ma endà ma mebilang sa kedoo tugod ko. ¹⁷Angay ko haa kelabel sa tanà enù ka iya sa ibegay ku diyà keniko.”

¹⁸Agulé mighalì dema Ablam i, mig-angay eg-ugpà medapag diyà sa medoo dakel kayu i Mamli diyà sa menuwa Hibelon. Owoy migbael ma dahiya sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay di diyà si Datù Nemula.

14:1-24 Denu sa egoh i Ablam mig-aluk si Lot egoh di duen sa gila diyà Sodoma. Agulé migsimbà Milkisédék i anì mekesakem Ablam i sa mepion kedu diyà si Nemula.

Ini Denu Sa Pasad I Nemula Diyà Si Ablam

(Génesis 15:1-6)

15 ¹Na egoh di nelugaylugay, duen sa igpehaa i Nemula diyà si Ablam owoy dinineg di ma sa kagi i Datù Nemula diyà kenagdi, guwaen di, “O Ablam, yaka egkelimedangan na. Aken sa lagà kelasag ko diyà sa medaet owoy aken ma sa megay sa dakel untung diyà keniko.”

²Dodox egsagbi Ablam i, guwaen di, “O Datù Nemula sa épê dakel egkegaga, endà duen ulan iya wé kebegay ko untung diyà kenak, enù ka endà duen anak ku. Sa udipen ku tegeDamasko, si Iliyasal, daa sa kumuwa sa langun taman ku. ³Enù ka endà egbegayan ko duu aken sa medoo anak ku, huenan di sa udipen ku polo sa mekekuwa sa langun taman ku amuk mematay a.”

⁴Agulé dinineg di dema sa kagi i Datù Nemula, guwaen di, “Siedò udipen ko, si Iliyasal, beken kagdi sa mekekuwa sa langun taman ko, dodox sa tigtu anak ko polo maama sa kumuwa.” ⁵Agulé pineangay i Nemula Ablam i diyà sa duwangen owoy guwaen di, “Lengag ko sa langit owoy tukawi ko bilang sa medoo bituen. Mekeiling iya sa kedoo tugod ko.”

⁶Na, migpigttuu Ablam i diyà si Datù Nemula, owoy danà sa kepigtuu di, huenan di netuuwan Datù Nemula i diyà kenagdi owoy migketiengaw ma diyà sa kehaa i Nemula.

15:7-21 Mig-imatay hinagtay Ablam i egoh i Nemula migpasad diyà kenagdi.

Ini Denu Si Hagal Owoy Sa Anak Di Si Ismaél

16 ¹Na, endà eg-anak Salay i, sa sawa i Ablam. Dodox duen sa udipen di tegeIgipu, si Hagal, ²owoy guwaen i Salay diyà si Ablam, “Danà i Nemula endà egpeanak kenak, na sawa ko sa udipen ku si Hagal anì dumuen sa lagà anak ku kedu kenagdi.”

Agulé pinangunutan i Ablam sa kagi i Salay. ³Agulé egoh i Ablam sepulù gepalay dé eg-ugpà diyà sa tanà Kanan, iya sa egoh i Salay ebgbegay sa udipen di tegeIgipu, si Hagal, diyà si Ablam anì mesesawa da.

⁴Na, egoh da nesehulid, mig-obol dé Hagal i. Egoh di neketiig eg-obol dé, iya pelawà sa egoh di meked epgangunut diyà si Salay. ⁵Agulé guwaen i Salay diyà si Ablam, “Migtebow siini kelikutan ku danà ko. Aken sa migbegay udipen ku diyà keniko, dodox egoh di neketiig eg-obol dé, medaet sa adat di diyà kenak. Mepion amuk si Nemula sa umantang kenita ngadan sa tayu épê salà diyà kenita, kuna ataw ka aken.”

⁶Agulé migsagbi Ablam i, guwaen di, “Kuna sa épê iya wé udipen. Huanan di, baeli ko diyà kenagdi sumalà dé sa mepion diyà sa niko penemdem.” Agulé ebulitan i Salay Hagal i, huanan di migpelaguy.

⁷Na, nekeuma Hagal i diyà sa tebulan wayeg medapag diyà sa dalam mangay menuwa Sul diyà sa melabel tanà mediyù dalesan. Agulé migpehaa sa egsugùsuguen i Nemula diyà si Hagal. ⁸Mig-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “O Hagal, udipen i Salay, keduwan ko ya, owoy angayan ko ya?”

Migsagbi Hagal i, guwaen di, “Egpelaguyan ku sa épê ku.”

⁹Mig-ikagi sa egsugùsuguen i Nemula, guwaen di, “Pelikù ka dema diyà sa épê ko owoy pangunut ka dema.” ¹⁰Guwaen di ma, “Tigtu pedooven ku sa tugod ko. Endà mebilang sa kedoo da. ¹¹Amuk lumesut sa anak ko maama, pengadani ko si Ismaél, enù ka dinineg i Nemula sa egoh ko migsinegaw danà ko nelikutan. ¹²Dodox sa anak ko maama, lagà sa migtalun asnu,^d enù ka segilaway da sa langun etaw owoy tumangkà ma diyà sa langun duma di.”

¹³Na, eppenemdem Hagal i, guwaen di, “Tuu kéen hinaa ku Nemula i owoy nehagtay a ma doo pelà anì tulonen ku iya wé?” Agulé iningadanan di Nemula i “Si Nemula Sa Eghaa Kenak.” ¹⁴Owoy iya ma sa pesuwan pinengadanan etaw siedò tebulan “Sa Tebulan Kenà Sa Nemula Melalù Mighaa Kenak.” Na, iya sa tebulan neseteliwadaan sa menuwa Kades owoy sa menuwa Beled.

¹⁵Na egoh i Hagal linesutan, maama sa anak di diyà si Ablam. Pinengadanan i Ablam sa anak di si Ismaél. ¹⁶Egoh iya, walu pulù owoy enim gepalay dé Ablam i.

---

^d **16:12** Sa adat sa asnu, endà epgigtuuwen di sa épê di owoy mebalaw ma.

17 17:1-14 *Ini sa egoh i Nemula migsugù sa kepekelaing ipat sa langun maama diyà kenagda anì tandaan da kagda sa etaw i Nemula. Agulé sinambian i Nemula ma dé sa ngadan i Ablam si Ablaham.*

Ini Sa Egoh I Nemula Migpasad Denu Sa Anak Da, Si Isak

(Génesis 17:15-27)

15 Na, guwaen i Nemula diyà si Ablaham, “Yaka dé egpengadanan duu si Salay sa sawa ko, enù ka duen sa magtu ngadan di si Sala. 16 Mepion sa ketabang ku diyà kenagdi owoy megay a anak ko diyà kenagdi. Mepion sa ketabang ku kenagdi anì kagdi sa meinay sa medoo kumedatù diyà sa hudihudi agdaw, owoy kumesulutan ma sa medoo tugod di.”

17 Agulé eglikued Ablaham i taman nekeuma sa kilay di diyà tanà, dodox eggemen sa penemdem di, guwaen di, “Enù ukit di ya umanak pa sa melatuh dé gepalay maama? Hediya ma enù ukit di ya umanak Sala i ki siyow pulù dé gepalay?” 18 Huenan di, mig-ikagi Ablaham i diyà si Nemula, guwaen di, “Mepion hedem amuk si Ismaél sa begayan ko mepion.”

19 Dodox mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Beken hediya. Sa sawa ko polo, si Sala, sa umanak maama. Pengadani ko si Isak sa anak ko. Kagdi sa kenà ku petugod sa igpasad ku diyà keniko, taman sa tugod di endà meelut. Endà duen taman siini igpasad ku. 20 Dodox dinineg ku ma sa pinegeni ko denu si Ismaél owoy begayan ku ma kagdi sa mepion. Kumedoo sa anak di owoy sa tugod di. Kagdi sa meemà sa medoo kumedatù sepulù owoy duwa owoy kumedakel ma sa kedatuan sa medoo tugod di. 21 Dodox sa anak ko, si Isak, sa kenà ku petugod sa igpasad ku. Lumesut diyà si Sala segepalay pa edung ini egoh di.” 22 Agulé egoh i Nemula ubus mig-ikagi iya wé diyà si Ablaham, sinalidan di dé.

23 Na, iya ma dé sa agdaw egoh i Ablaham migpangunut sa kagi i Nemula diyà kenagdi denu sa kepekelaing ipat sa anak di, si Ismaél, lapeg sa langun udipen di iling ka sa inanak sa udipen di ataw ka bineli di. 24 Siyow pulù owoy siyow dé gepalay Ablaham i egoh di migpekeling sa ipat di, 25 owoy sepulù owoy telu gepalay ma dé Ismaél i sa anak di maama. 26 Ego iya wé agdaw, neseselengen da egpekelaing ipat, 27 lapeg sa langun maama udipen i Ablaham.

18:1-15 Denu sa egoh i Nemula migtebow dema diyà si Ablaham owoy migpasad dema denu sa anak i Sala lumesut.

18:16–19:29 Denu sa medoo tigtu medaet etaw diyà sa menuwa Sodoma, kenà i Lot mig-ugpà. Danà sa ketabang sa egsugùsuguen i Nemula, migpelaguy Lot i lapeg sa malayan di, agulé linepalan apuy kedu langit dò sa menuwa Sodoma taman sa menuwa Gomola ma.

19:30–20:18 Denu sa tugod i Lot, sa etaw Moab owoy sa etaw Amoniya. Denu ma sa egoh i Ablaham migbutbut denu sa sawa di diyà si Sulutan Abimélék enù ka nelimedangan.

Ini Sa Ego I Isak Miglesut

(Génesis 21:1-8)

21

¹Na, tinabangan i Datù Nemula Sala i owoy neketuu sa igaipasad di. ²Mig-obol Sala i owoy mig-anak maama, sa anak da i Ablaham egoh di lukes dé. Miglesut sa batà egoh di neuma sa atas i Nemula. ³Si Isak sa kepengadan i Ablaham sa anak di maama. ⁴Agulé egoh i Isak walu dé agdaw miglesut, pinekelaingan i Ablaham sa ipat di, enù ka inunutan di sa igsugù i Nemula. ⁵Melatuh gepalay dé Ablaham i egoh i Isak miglesut.

⁶Guwaen i Sala, “Binegayan i Nemula aken sa pesuwan ku meanggan, owoy mekeunut ma meanggan sa langun etaw dumineg denu ini i.” ⁷Agulé guwaen di ma, “Endà duen etaw mekeikagi diyà si Ablaham aken sa pesusu sa hagdi anak. Dodox tuu ma doo, inanak ku dé sa hagdi anak apiya di pa lukes dé sa sawa ku.”

⁸Na, miglenuk dé sa batà, agulé egoh di migsabuh egsusu, binaelan i Ablaham sa dakel pista.

21:9-21 Denu sa egoh i Ablaham mighemaga si Hagal owoy sa anak di si Ismaél.

21:22-34 Denu sa sebaen tebulan sa pesuwan i Ablaham neseantang diyà si Sulutan Abimélék.

Ini Sa Ego I Nemula Migtepeng Si Ablaham

(Génesis 22:1-19)

22

¹Na, egoh di nelugaylugay, tinepengan i Nemula sa kesalig i Ablaham diyà kenagdi. Inumow di, guwaen di, “O Ablaham.” Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Hoy, kaini a doo.”

²Guwaen i Nemula, “Uwit ko Isak i sa bugtung anak ko tigtu eghiduwani ko, angay yu dutu tanà Moliya dò. Tekedeg yu diyà sa tuduk ipehaa ku diyà keniko, agulé imatayi ko sa anak ko si Isak owoy ulow ko sa lawa di dutu, enù ka ibegay ko diyà kenak.”

³Na, egoh di umenaw simag, tinelisi i Ablaham sa kayu temegen owoy iglulan di diyà sa asnu di. Pineunut di sa anak di si Isak owoy sa duwa udipen di ma, agulé mig-ipanaw da eg-angay diyà sa tanà tinulon i Nemula. ⁴Egoh di neuma sa ketelu di agdaw sa keipanaw da, sinugpayal i Ablaham siedò tuduk. ⁵Agulé guwaen di diyà sa medoo udipen di, “Ugpà yu pelawà dini lapeg sa asnu. Dodox kami, mangay ké sumimbà diyà si Nemula dutu, agulé amuk ubus ké sumimbà, pelikù ké dema dini.”

⁶Pineuwit i Ablaham Isak i sa kayu temegen ligò di kagdi sa mig-uwit sa gelat owoy sa kulipus épê apuy. Egoh da neseunut eg-ipanaw, ⁷guwaen i Isak, “O Emà.”

Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Ngadan di ya, Adug?”

Mig-igsà dema Isak i, guwaen di, “Duen sa nita apuy owoy sa temegen ma, dodoo kenà sa nati kebilibili ibegay ta diyà si Nemula?”

⁸ Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Si Nemula sa megay iya wé diyà kenita, Adug.” Agulé eg-uman da egtekedeg.

⁹ Na, egoh da migtebow diyà sa tinulon i Nemula diyà kenagdi, binaelan i Ablaham sa atung kenà di eg-ulow sa ibegay da diyà si Nemula, owoy igtenà di ma sa tinelisi lekeatas. Agulé kinigang di sa anak di owoy pinehibat di diyà sa medoo tinelisi. ¹⁰ Agulé igpetoyo di sa gelat diyà sa anak di. ¹¹ Hè, eg-umow sa egsugùsuguen i Nemula diyà kenagdi kedu langit dò, guwaen di, “O Ablaham, Ablaham!”

Migsagbì Ablaham i, guwaen di, “Hoy, kaini a doo.”

¹² Guwaen sa egsugùsuguen i Nemula, “Yaka eg-imatayan duu sa batà, owoy yaka egpesakitan duu. Netiigan ku tigtu pedakelen ko si Nemula owoy egpangunut ka diyà sa kagi di, enù ka egkegaga ko ebgabay sa bugtung anak ko diyà kenagdi.”

¹³ Hè, duen sa kebilibili mandangan igpehaa i Nemula diyà si Ablaham nekesangat sa sidung di diyà sa medoo tukéey kayu. Kinuwa di sa kebilibili owoy iya polo sa inulow di igsambi sa anak di anì mekebegay diyà si Nemula. ¹⁴ Agulé pinengadanan i Ablaham iya tuduk “Si Datù Nemula Sa Megay,” owoy taman ini egoh di guwaen sa etaw, “Diyà sa tuduk i Nemula, si Datù Nemula sa megay.”

¹⁵ Na, mig-ikagi dema sa egsugùsuguen i Nemula kedu langit dò diyà si Ablaham, ¹⁶ guwaen di, “Igpasad ku sa ngadan ku, guwaen i Nemula, sa egoh ku tigtu tumabang keniko. Danà sa kepangunut ko diyà sa igsugù ku keniko owoy danà ma sa pedu ko ebgabay sa bugtung anak ko diyà kenak, ¹⁷ huenan di mepion doo sa ketabang ku keniko. Tigtupedoowen ku sa tugod ko endà mebilang sa kedoo da lagà sa kedoo bituen diyà langit ataw ka sa kedoo enay mantadan. Tabanan sa medoo tugod ko sa kuntelà da. ¹⁸ Mesugkudan sa langun etaw diyà tanà danà sa sebaen tugod ko. Iya sa baelan ku enù ka pinangunutan ko sa langun igsugù ku diyà keniko.”

¹⁹ Agulé, miglungel da Ablaham i mig-angay diyà sa kenà sa duwa udipen di, owoy mig-unut da eg-angay diyà sa menuwa Bilsiba kenà da eg-ugpà.

22:20-24 *Denu sa tugod sa hadi i Ablaham, si Nahol.*

23:1-20 *Nematay Sala i owoy iglebeng i Ablaham diyà sa takub nesakup sa tanà bineli di.*

24:1-67 *Sinugù i Ablaham sa sebaen udipen di mangay diyà sa mediyù tanà Misopotamiya. Iya kenà sa duma di eg-ugpà owoy eg-angay ma egpegeeni bayi dutu anì sawaen i Isak. Hè, si Libika sa nehemili owoy mig-unut ma eg-angay diyà si Isak anì mesesawa da.*

25:1-18 *Denu sa liyu tugod i Ablaham owoy sa egoh di nematay. Denu ma sa tugod i Ismaél.*

Ini Denu Si Isaw Owoy Si Hakob

(Génesis 25:19-26)

25 ¹⁹Ini sa tuu tulon denu sa anak i Ablaham, si Isak. ²⁰Na, epat pulù gepalay dé Isak i egoh da nesesawa si Libika. Na, si Libika sa anak i Bétuwél etaw Alamiya tegeMisopotamiya owoy tebay i Laban Libika i.

²¹Na, endà eg-anak Libika i, huanan di migsimbà Isak i diyà si Nemula denu iya wé. Hê, dinineg i Nemula sa pinegeni di, huanan di mig-anak Libika i. ²²Seping sa anaken di, owoy egoh da endà pa miglesut, egsekudiay da dalem sa getek inay da. Guwaen i Libika, “Maen di ya éhê ini sa egkebaelan ku?” Huanan di, mig-igsà diyà si Nemula denu iya wé.

²³Mig-ikagi Nemula i, guwaen di, “Seping sa eg-obolen ko owoy kagda sa metupù sa duwa kedaduan. Lumesut sa duwa kaunutan etaw takà egsekuntelaay. Uman pa mebagel sa sebaen owoy meudipen sa kakay anak ko diyà sa hadi di.”

²⁴Na, egoh di neuma sa agdaw sa kelesut da, miglesut sa sepinglean anak di anan maama. ²⁵Sa muna miglesut, egkelalegà sa palas di owoy tigtu medoo sa bulbul di, huanan di pinengadanan da si Isaw. ²⁶Agulé egoh sa hadi di miglesut, egkeles diyà sa takem lisén i Isaw, huanan di pinengadanan da si Hakob. Na, egoh da miglesut, enem pulù gepalay dé Isak i.

Ini Sa Egoh I Isaw Migdagang Sa Lalawan Di

(Génesis 25:27-34)

²⁷Na, egoh da migkedakel dé, tigtu metiig Isaw i egpetiluh owoy tigtu big-iyapen egtimbul diyà sa mediyùdiyù. Dodoo si Hakob, metanà polo sa keugpà di diyà sa kenà da. ²⁸Tigtu eghiduwan i Isak sa lebì lawa di si Isaw danà di egpekekaen sa medoo balangan uled tanà egkekuwa di egketingen. Dodoo si Libika, si Hakob polo sa tigtu eghiduwan di.

²⁹Na sebaen agdaw, egtabelen i Hakob sa putù melalegà egoh i Isaw migtebow kedu diyà sa mediyù. Egpeketues Isaw i ³⁰owoy guwaen di diyà si Hakob, “Tigtu a egpeketues. Begayi ko aken siedò tinabel putù melalegà.”^e

³¹Migsagbi Hakob i, guwaen di, “Mebaluy begayan ku kuna amuk ibegay ko diyà kenak sa lalawan ko kedu si emà ta danà di kuna sa lebì lawa anak di maama.”

³²Mig-ikagi Isaw i, guwaen di, “Hoò. Apiya aken sa lebì lawa, endà duen ulan di amuk mematay a bitil.”

³³Migsagbi Hakob i, guwaen di, “Pengibet ka muna, iya a pa megay kaenen diyà keniko.”

---

^e **25:30** Iya pesuwan di duen sebaen ma ngadan i Isaw, si Idom, sa selepangan di melalegà.

Agulé migpasad Isaw i anì begayan di Hakob i sa lalawan kedu diyà sa emà da.³⁴ Agulé binegayan i Hakob kagdi sa epan owoy sa sabaw putù melalegà. Kinaen di owoy ininem di, agulé sinalidan di kagdi dahiya. Hé, endà pinedakel di duu sa lalawan diyà sa emà da, enù ka diyà sa pedu di endà milagà di.

26:1-33 Denu sa egoh i Isak eglengen diyà sa uwang tanà i Sulutan Abimélék egoh sa dakel bitil.

26:34-35 Denu sa malayan i Isaw.

Ini Sa Egoh I Isak Igsimbà Si Hakob

27 ¹Na, migkelukes dé Isak i owoy endà ma dé eg-ilag di. Inumow di sa lebi lawa anak di si Isaw, owoy guwaen di, “O Adug.”

Guwaen i Isaw, “Hoy, kaini a dé.”

²Mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Lukes a dé owoy medapag a ma dé mematay. ³Uwit ko sa busug ko owoy sa medoo seleb owoy angay ka ketingen. ⁴Ilegà ko sa mekuwa ko, baeli ko sa kaenen tigtu mepion nanam egkeiyapan ku, owoy uwit ko diyà kenak. Amuk meubus a dé kumaen, isimbà ku kuna sa egoh ku endà pa mematay anì mekehaa ka sa mepion ketabang i Nemula.”

⁵Na, egdinegen i Libika sa inikagi i Isak diyà si Isaw. Agulé eg-ipanaw Isaw i. ⁶Hé, mig-ikagi Libika i diyà sa anak di si Hakob, guwaen di, “Na dinineg ku giina sa inikagi sa emà ko diyà si Isaw. ⁷Igsugù di sa mepion kaenen di owoy amuk meubus dé kumaen gaa, sumimbà diyà si Nemula egoh di endà pa egkematay anì mehaa i Isaw sa mepion ketabang i Nemula diyà kenagdi, gaa. ⁸Na, Adug,” guwaen i Libika, “dinegdineg ko, hih, owoy unuti ko sa kagi ku. ⁹Angay ka diyà sa kenà sa medoo hinagtay ta owoy hemilì ko sa duwa nati kambing anan megebù anì ilegaen ku. Baelan ku sa kaenen mepion nanam tigtu egkeiyapan sa emà ko. ¹⁰Amuk melegà kani, kuna sa uwit diyà kenagdi anì kumaen, agulé isimbà di kuna egoh di endà pa egkematay anì hauwen ko sa mepion ketabang i Nemula.”

¹¹Dodoo mig-ikagi Hakob i diyà sa inay di, guwaen di, “Netiigan ko tigesa palas sa kakay ku, enù ka medoo sa bulbul di dodoo endà iseg di sa naken bulbul. ¹²Amuk sabaan i Emà aken, metiigan di kéen sa egoh ku umakal kenagdi. Amuk hediya, endà mekepegeni di denu kenak enù ka tubaden di polo aken.”

¹³Mig-ikagi sa inay di, guwaen di, “Amuk duen sa medaet tumebow diyà keniko, Adug, aken polo sa mesugat. Na, pangunut ka daa, angay ko sa medoo kambing.”

¹⁴Agulé inangay i Hakob sa medoo kambing owoy inuwit di diyà sa inay di. Inilegà di owoy binaelan di sa balangan kaenen tigtu egkeiyapan i Isak.

¹⁵Agulé kinuwa i Libika sa tigtu mepion kawal i Isaw kedu diyà sa dalesan owoy iya sa igpekawal di si Hakob. ¹⁶Binekut di ma sa kunul kambing épê

bulbul sa belad i Hakob owoy sa lieg di enù ka endà iseg di medoo sa hagdi bulbul.¹⁷ Igtayal di sa kaenen mepion nanam lapeg sa epan binaelan di.

¹⁸ Agulé mig-angay Hakob i diyà sa taengan sa emà di, owoy guwaen di, “O Emà.”

“Hoò, Adug,” guwaen i Isak, “ngadan ko ya?”

¹⁹ Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Aken si Isaw sa lebì lawa ko. Pinangunutan ku sa igsugù ko diyà kenak. Enaw ka, hih, owoy kaen ko siini kaenen inuwit ku diyà keniko anì mebaluy isimbà ko aken anì mehaa ku sa mepion ketabang i Nemula.”

²⁰ Guwaen i Isak, “O Adug, tigtu medelamet sa kekuwa ko.”

Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Si Datù Nemula, sa Nemula egsaligan ko, sa migtabang kenak egpengaa.”

²¹ Mig-ikagi Isak i diyà si Hakob, guwaen di, “Angay ka pedapag anì sabaan ku kuna amuk tuu sa guwaen ko, kuna si Isaw.”

²² Hê, migpedapag Hakob i diyà sa emà di. Agulé sinabaan i Isak owoy guwaen di, “Sa ligeng kagi ko éhê sa ligeng kagi i Hakob, dodoo sa belad ko nekeiling sa belad i Isaw.” ²³ Endà kinilala di duu Hakob i enù ka medoo sa bulbul diyà sa belad di iling mendaa si Isaw. Hê, buyu sumimbà,²⁴ dodoo inigsà di dema, guwaen di, “Enù di ya, tigtu tuu kuna si Isaw?”

Guwaen i Hakob, “Hoò, tuu. Aken si Isaw.”

²⁵ Huenan di, mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Uwit ko pelà dahini sa kaenen. Amuk meubus a egkaen, sumimbà a denu keniko.” Agulé igbegay i Hakob doo sa kaenen diyà sa emà di, owoy migkaen dé. Kinuwa di ma sa inemen di wain owoy ininem di ma dé.²⁶ Hê, guwaen sa emà di, “Angay ka dini, Adug, owoy pengadeki ko aken.” ²⁷ Agulé mig-angay egdapag Hakob i owoy pinengadekan di sa emà di. Egoh i Isak mighadek sa kawal di, migsimbà, guwaen di, “Sa ngadeg anak ku lagà sa mepion ngadeg tanà, siedò mepion igbegay i Nemula.²⁸ Isimbà ku kuna anì mebegayan ka sa tanà kebaluyan, sa tanà takà egkepelê uman magtu simag danà tugnus, anì tigtu medoo sa metebas ko owoy anì medoo ma sa mebaelan ko wain atang inemen ko.²⁹ Isimbà ku kuna anì peudipen diyà keniko sa medoo liyu datù, owoy lumigkued ma sa medoo balangan etaw diyà sa taengan ko. Kuna sa kumedatù diyà sa medoo duma ko. Isimbà ku ma kuna anì mepigtamayan sa langun etaw egtubad keniko owoy anì hauwen sa etaw sa mepion ketabang i Nemula amuk megay da mepion diyà keniko.”

Ini Sa Egoh I Isaw Migtebow

³⁰ Na, egoh i Isak neabus egsimbà denu kenagdi, sinalidan i Hakob sa emà di. Hê, petow dé migtebow si Isaw, sa kakay di egketingen.³¹ Agulé binaelan di ma sa kaenen mepion nanam owoy inuwit di diyà si emà di. Guwaen di, “Na, Emà, enaw ka dé, hih, owoy kaen ko siini kaenen inuwit ku diyà keniko, anì isimbà ko aken.”

³² Guwaen i Isak, “Ngadan ko ya?”

Egsagbì, guwaen di, “Aken si Isaw, sa lebì lawa ko.”

³³ Hé, miglukub sa langun lawa i Isak owoy guwaen di, “Amuk hediya, ngadan di atu iya wé etaw mig-uwit kaenen diyà kenak giina? Kinaen ku egoh ko endà pa migtebow owoy igsimbà ku ma anì hauwen di sa mepion ketabang i Nemula. Tuu, endà dé mekedan iya wé taman melugay.”

³⁴ Na, egoh i Isaw migdineg iya wé, migsinegaw temù owoy pinetaled di sa kagi di, guwaen di, “O Emà, simbai ko ma doo aken.”

³⁵ Migsagbì Isak i, guwaen di, “Neakalan a danà sa hadi ko. Inapel di polo sa ibegay ku hedem diyà keniko.”

³⁶ Mig-ikagi Isak i, guwaen di, “Ini sa keduwa di gulê mig-akal kenak. Tuu sa selepangan ngadan di, Tegeakal. Ego munia inapel di sa lalawan ko diyà kenak danà ku lebì lawa ko owoy kinuwa di ma dé sa mebaluy ibegay i Nemula diyà kenak. Duen pa kéen sa samà mepion endà nepegeni ko duuu?”

³⁷ Agulé migsagbì Isak i, guwaen di, “Igsimbà ku dé anì kagdi sa datù ko owoy meudipen di ma sa langun duma di. Igsimbà ku anì medoo sa metebas di owoy sa bunga't palas ma mebaluy wain. Na, ini egoh di, endà dé duen sa mepion mepegeni ku ibegay i Nemula diyà keniko, Adug.”

³⁸ Agulé eg-uman doo egpegeni Isaw i diyà sa emà di, guwaen di, “O Emà, tuu pa tigtu endà dé duen sa liyu isimbà ko diyà kenak? O Emà, simbai ko ma aken anì mebegayan a ma sa mepion.” Huenan di, tigtu migsinegaw Isaw i.

³⁹ Agulé guwaen i Isak diyà kenagdi, “Umugpà ka diyà sa tanà endà kebaluyan hinemula owoy endà ma egkepelê di danà sa tugnus uman magtu simag. ⁴⁰ Gumila ka daa anì mekuwa ko sa ungayà ko, owoy meudipen ka diyà sa hadi ko. Dodox amuk endà mekegaga ka, mekepelaguy ka doo kedu diyà sa kedatuan di.”

⁴¹ Huenan di, egkelepuhan i Isaw Hakob i enù ka igsimbà i Isak anì si Hakob polo sa mekehaha sa mepion kedu diyà si Nemula. Owoy egpenemdem di ma, guwaen di, “Endà dé melugay mematay sa emà ku, agulé iya pelawà imatayan ku sa hadi ku, si Hakob.”

⁴² Agulé egoh i Libika neketiig sa penemdem i Isaw, inumow di Hakob i diyà kenagdi, owoy guwaen di, “Dinegdineg ka, hih. Iya sa pedu i Isaw kakay ko sumulì, imatayan di kuna. ⁴³ Na, Adug, unuti ko sa kagi ku. Pelaguy ka angay diyà sa kenà sa kakay ku maama, si Laban, dutu tanà Halan dò. ⁴⁴ Ugpà ka pelawà dutu taman kumelanh dema sa pedu sa kakay ko. ⁴⁵ Amuk sumabuh sa kebulit di owoy melipengan di sa kinebael ko kenagdi, suguen ku sa etaw mangay diyà keniko anì lumikù ka dema. Pelaguy ka dé anì endà meseselengen yu mekedan, kiyu i duwa anak ku maama.”

Ini Sa Ego I Isak Migpeangay Si Hakob Diyà Si Laban

(Génesis 27:46–28:5)

⁴⁶Na, mig-ikagi Libika i diyà si Isak, guwaen di, “Tigtu egkepesangan sa keugpà ku diyà sa medoo awas ta tegeHétiyo. Amuk sumawa ma Hakob i diyà sa bayi tegeHétiyo iling sa medoo sawa i Isaw, mepion pa amuk mematay a dé polo.”

28 ¹Agulé inumow i Isak Hakob i. Ego I neubus egsalù kenagdi, guwaen di, “Yaka egssawa ya sa bayi tegeKanan. ²Angay ka polo dutu tanà Misopotamiya dò diyà sa kenà sa bélè ko, si Bétuwé. Hemili ka polo dutu sa bayi sawaan ko, sa sebaen anak sa momò ko si Laban. ³Isimbà ku diyà si Nemula épê dakel egkegaga anì begayan di kuna mepion owoy anì kumedoo ma sa anak ko taman sa ego I di kuna sa metupù sa medoo kedatuuan etaw. ⁴Isimbà ku ma anì meketuu sa agdaw sa igpasad i Nemula diyà si Ablaham. Isimbà ku ma anì kuna sa sumabà siini tanà kenà ta eg-ugpà, lapeg sa medoo tugod ko. Iya sa tanà igbegay i Nemula diyà si Ablaham.” ⁵Hê, pineangay i Isak Hakob i dutu tanà Misopotamiya dò, diyà si Laban sa anak i Bétuwé tegeAlamiya, kakay i Libika sa inay i Hakob owoy si Isaw.

28:6-9 Denu sa ego I Isaw migsawa dema.

Ini Sa Ego I Hakob Migtegeinep

(Génesis 28:10-22)

¹⁰Na, mig-ipanaw Hakob i kedu diyà Bilsiba eg-angay tanà Halan dò. ¹¹Ego I egkemapunan dé eg-ipanaw, mig-etud owoy migkuwa batu dananan di owoy mighibat diyà tanà ego I di migtudug. ¹²Agulé migtegeinep owoy iya sa hinaa di diyà sa tegeinep di sa taytay nekeedung diyà sa tanà nekesekuk dutu langit dò. Hinaa di tigtu medoo sa egsugùsuguen i Nemula eggemow owoy egpenaug diyà sa taytay. ¹³Hinaa di ma dahiya Nemula i egtigdeg, owoy guwaen di, “Aken si Datù Nemula sa egpigtuuwen i Ablaham owoy si Isak. Siini tanà kenà ko eghibat sa ibegay ku diyà keniko owoy diyà sa medoo tugod ko. ¹⁴Tigtu pedoowen ku sa tugod ko taman endà mebilang da mekeiling sa kepung tanà. Umugpà da diyà sa melabel tanà taman sa egkeuma mata ko. Begayan ku mepion sa langun etaw diyà tanà danà ko owoy danà ma sa medoo tugod ko. ¹⁵Ketulengi ko aken sa duma ko owoy aken sa eg-ipat keniko sumalà dé sa angayan ko. Pelikuen ku kuna diyà siini tanà. Endà salidan ku duu kuna taman endà pa meketuu sa langun igpasad ku diyà keniko.”

¹⁶Hê, neketikela Hakob i owoy guwaen di, “Taa ko, kaini doo Nemula i, dodox endà egketiigan ku duu.” ¹⁷Agulé nelimedangan, guwaen di, “Mekelimedang siini kenà ku. Tuu kéen ini sa dalesan i Nemula owoy iya sa bengawan mangay diyà langit.”

¹⁸ Na, egoh di umenaw simag, kinuwa i Hakob sa batu dinananan di owoy pinetigdeg di anì mael tandà. Agulé initisan di sa lana olibu sa batu anì tandaan di iya sa kenà etaw eggsimbà diyà si Nemula. ¹⁹ Pinengadanan di Bétél^f siedò tanà kenà di migtandà. Dodox egoh anay Lus sa kepengadanan da iya wé tanà. ²⁰ Agulé migsimbà Hakob i diyà si Nemula, guwaen di, “Amuk munut ka diyà kenak, owoy amuk ipaten ko ma aken diyà siini keipanaw ku owoy amuk ibegay ko ma sa kaenen ku owoy sa ginis ku ²¹ taman sa egoh ku lumikù dema diyà sa dalesan sa emà ku, masad a kuna sa tigtu Nemula pigtuuwen ku. ²² Na, siini batu pinetigdeg ku, iya sa kenà ku sumimbà diyà keniko. Ibegay ku ma diyà keniko sa sebaed diyà sa sepulù baed sa langun ibegay ko diyà kenak.”

Ini Sa Egoh I Hakob Migtebow Diyà Sa Kenà I Laban

29 ¹ Agulé miglagbas Hakob i eg-angay diyà sa tanà denu tebowon agdaw. ² Hê, nekeuma diyà sa paligì diyà sa keluwenluwen mediyù dalesan owoy hinaa di sa telu geumpung kebilibili eghibat dahiya. Na, egsetiponen da sa medoo kebilibili dahiya anì peinemen da, owoy duen ma sa melabel batu igsagpeng diyà sa paligì. ³ Amuk egkesetipon dahiya sa langun geumpung kebilibili, bekaden sa medoo tegeipat sa batu igsagpeng owoy peinemen da sa medoo kebilibili da. Agulé sagpengan da dema.

⁴ Na, mig-igsà Hakob i diyà sa medoo tegeipat kebilibili, guwaen di, “O Akay, keduwan yu ya?”

Migsagbì da, “Kedu ké Halan dò.”

⁵ Mig-igsà dema Hakob i, guwaen di, “Egkilalaen yu pa si Laban, sa bébè i Nahol?”

“Hoò,” guwaen da, “egkilalaen ké doo.”

⁶ “Enù di ya, mepion pa sa keugpà di?” guwaen i Hakob.

“Mepion doo,” guwaen da. “Haa ko, kaedò sa anak di bayi, si Lakél, eg-uwit sa medoo kebilibili sa emà di eg-angay dini.”

⁷ Mig-ikagi Hakob i diyà kenagda, guwaen di, “Haa yu. Mehagtaw pelà sa agdaw owoy endà pa egkekeuma sa ulas yu kumulung sa hinagtay. Mepion amuk peinemen yu dé polo kagda, agulé petabtab yu dema.”

⁸ Migsagbì da, guwaen da, “Endà pelà mebaluy di, enù ka endà pa nesetipon sa uman segeumpung kebilibili. Amuk tumebow da dé langun, bekaden ké sa batu owoy peinemen ké kagda.”

⁹ Na, egoh da i Hakob telibubu egseolomoy, migtebow Lakél i lapeg sa medoo hinagtay sa emà di, enù ka kagdi sa tegeipat da. ¹⁰ Agulé egoh i Hakob mighaa si Lakél owoy sa hinagtay inuwit di, mig-angay diyà sa paligì owoy binekad di sa batu igsagpeng, agulé migkuwa wayeg anì

^f 28:19 Iya sa selepangan Bétél sa dalesan i Nemula.

peinemen di sa kebilibili i momò di. ¹¹Hê, pinengadekan di Lakél i owoy migsinegaw ma danà di neanggan. ¹²Agulé guwaen di diyà si Lakél, “Momò ku sa emà ko, enù ka sa inay ku tebay di, si Libika.”

Hê, migletu Lakél i eg-angay egtulon diyà sa emà di. ¹³Egoh di migdineg denu sa momò di, si Hakob, migletu ma enù ka egsaluan di Hakob i. Linagap di owoy pinengadekan di owoy inuwit di eggemow diyà sa dalesan di. Tinulon i Hakob diyà si Laban sa langun nebaelan di. ¹⁴Agulé guwaen i Laban, “Tigtu tuu, momò ko aken.” Agulé mig-ugpà Hakob i dahiya taman segebulan.

Ini Sa Egoh I Hakob Migsawa Si Lakél Owoy Si Liya

¹⁵Na, mig-ikagi Laban i diyà si Hakob, guwaen di, “Apiya di pa kuna sa anak tebay ku, endà mepion di amuk uloy daa sa kegalebek ko diyà kenak. Enù di ya, ngadan sa isukay ku keniko?”

¹⁶Na, duen sa duwa anak i Laban kenogon. Si Liya ngadan sa kakay owoy si Lakél ngadan sa hadi di. ¹⁷Si Liya, metolol sa mata di, dodoo si Lakél metolol sa lawa di owoy sa egoh-egoh di ma. ¹⁸Tigtu egkeiyapan i Hakob Lakél i, huenan di guwaen di, “Gumalebek a taman pitu gepalay diyà keniko anì sawaen ku si Lakél.”

¹⁹Migsagbi Laban i, guwaen di, “Na, mepion amuk kuna sa kenà ku pesawa kenagdi, enù ka adi-adi ka pa diyà sa medoo egkelukuy egswa kenagdi. Na, galebek ka dé diyà kenak.”

²⁰Agulé miggalebek Hakob i taman pitu gepalay anì mesawa di Lakél i, dodoo diyà sa penemdem i Hakob, lagà endà melugay sa kinegalebek di danà sa kekeiyap di si Lakél. ²¹Agulé guwaen i Hakob diyà si Laban, “Neelut dé sa galebek ku enù ka neuma dé sa pitu gepalay. Huenan di kawing ko dé kami si Lakél.”

²²Agulé binaelan i Laban sa dakel pista owoy pinelenged di sa langun etaw eg-ugpà dahiya. ²³Dodoo egoh di sumigep, si Liya polo sa inuwit i Laban diyà si Hakob owoy neseuma da lawa. ²⁴Na, igbegay i Laban ma sa udipen di bayi, si Silpa, diyà si Liya anì tumabang kenagdi.

²⁵Na, egoh di sumimag, hinaa i Hakob si Liya polo sa igpesawa i Laban diyà kenagdi. Huenan di, mig-angay diyà si Laban, owoy guwaen di, “Maen di ya medaet sa binaelan ko diyà kenak? Si Lakél sa igpasad ko diyà kenak egoh ku miggalebek. Maen di ya inakalan ko aken?”

²⁶Migsagbi Laban i, guwaen di, “Iya sa adat ké dini endà muna di sumawa sa hadi taman endà sumawa sa kakay di. ²⁷Angati ko pa, hih, sakapadian taman meibus sa pista sa kawing ko diyà si Liya,⁸ agulé ibegay ku ma sa hadi di, si Lakél, diyà keniko amuk gumalebek ka pa uman taman pitu gepalay dema.”

²⁸Tuu doo, migpigtuu Hakob i. Egoh di neibus sakapadian igpesawa i Laban dema Lakél i diyà si Hakob. ²⁹Igbegay i Laban ma sa udipen di

---

⁸ 29:27 Taman pitu agdaw sa adat da denu sa pista kawing.

bayi, si Bilha, diyà si Lakél anì tumabang kenagdi. ³⁰ Agulé nesehulid Hakob i owoy si Lakél owoy uman pa dakel sa pedu di diyà si Lakél. Agulé miggalebek Hakob i diyà si Laban taman pitu gepalay dema.

29:31–30:43 Nelugay sa keugpà i Hakob diyà si Laban owoy migkawasà dutu. Medoo ma sa anak di, sepulù owoy duwa maama owoy sebaen bayi.

31:1-55 Inuwit i Hakob sa malayan di owoy sinalidan di sa nugangan di, si Laban. Nesepasad da anì endà mesegila da.

32:1-33:20 Sebaen sigepe migseludegay da Hakob i sa egsugùsuguen i Nemula anì metigan sa tayu mebagel kenagda, agulé binegayan di sa sebaen ma ngadan, si Islaél. Egoх di sumimag, nesesiegung da Hakob i owoy sa kakay di, si Isaw, owoy duen sa medoo igbegay i Hakob diyà kenagdi anì kumepion sa pedu i Isaw. Agulé neseselab da dema.

34:1-31 Binigà sa etaw tegeSikem sa bayi anak i Hakob, agulé sinulian sa medoo anak i Hakob maama sa tebay da.

35:1-29 Miglikù dema Hakob i eg-angay diyà sa menuwa Bétél. Egoх da diyà dalan pelà, nematay Lakél i.

36:1-43 Denu sa tugod i Isaw.

Ini Denu Sa Egoх I Hosé Migtegeinep

37 ¹Na, mig-ugpà Hakob i diyà sa tanà Kanan, sa tapay kenà i emà di mig-ugpà egoх anay.

²Na, ini sa tuu tulon denu sa medoo anak i Hakob.

Na, egoх i Hosé anak i Hakob sepulù owoy pitu dé gepalay sa kelukes di, ebuligan di sa medoo kakay di maama eg-ipat sa medoo hinagtay sa emà da. Na, sa medoo kakay di, iya anak sa liyu sawa i Hakob, si Bilha owoy si Silpa. Takà egbael medaet sa medoo kakay di, huanan di mig-angay egtulon Hosé i diyà sa emà da.

³Na, apiya di pa eghiduwan i Hakob sa medoo anak di, uman pa doo sa kehidu di si Hosé enù ka lukes dé Hakob i egoх di mig-anak kenagdi. Huanan di, igpetebil i Hakob sa tigtu mepion kawal metaes belad, owoy igbegay di diyà si Hosé. ⁴Hê, egoх sa medoo kakay di neketiig uman pa sa kehidu sa emà da si Hosé, egkelepuhan da Hosé i owoy endà ma eg-ikagi da mepion diyà kenagdi.

⁵Na, sebaen sigepe, migtegeinep Hosé i, dodox egoх di migtulon denu sa tegeinep di diyà sa medoo kakay di, neumanan sa kekelepuh da kenagdi, ⁶enù ka guwaen di diyà kenagda, “Dinegdineg yu siini tegeinep ku. ⁷Egketu ki palay, owoy ebgkes ki ma. Hê, petow dé neketigdeg sa naken binegkes. Dodox mig-angay egpedapag sa niyu binegkes diyà sa naken owoy miglikued da anì egdatuen da sa naken binegkes.”

⁸Agulé mig-ikagi sa medoo kakay di, guwaen da, “Ay, egkelukuy ka egpedatù. Guwaen ko dò kuna sa datù diyà kenami.” Agulé egkelepuhan da temù danà sa tegeinep di owoy danà sa kagi di ma.

⁹Hê, migtegeinep dema Hosé i owoy tinulon di dema diyà sa medoo kakay di, guwaen di, “Taa yu, migtegeinep a dema. Hinaa ku sa agdaw owoy sa bulan, owoy sa sepulù owoy sebaen bituen. Anan da egligkued diyà kenak anì egdatuen da aken.”

¹⁰Dodoo egoh di egtulon diyà sa emà di denu sa tegeinep di, binulitan di Hosé i, guwaen di, “O Adug, ngadan iya wé penemdem ko hediya? Datuen kékuna, owoy sa inay ko owoy sa medoo kakay ko ma?”

¹¹Egsinu-sinu sa medoo kakay di, dodoo takaan sa emà di egpenemdem iya wé kagi i Hosé owoy sa selepangan di ma.

Ini Sa Egoth I Hosé Miglohot Diyà Sa Medoo Kakay Di

¹²Na, sebaen agdaw, inuwit sa medoo kakay i Hosé sa medoo hinagtay sa emà da dutu tanà Sikem dò anì egpetababen da. ¹³⁻¹⁴Agulé egoh sa medoo kakay i Hosé nelugaylugay dé, mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Eg-ipaten sa medoo kakay ko sa hinagtay ku dutu Sikem dò. Angay ko kagda telow owoy haa ko amuk mepion doo sa keugpà da owoy amuk mepion ma doo sa keugpà sa medoo hinagtay ku. Agulé likù ka dini owoy tulon ko diyà kenak.”

Agulé migsagbi Hosé i, guwaen di, “Na, mipanaw a dé.” Agulé miglegkang kedu diyà sa sugud Hibelon.

Na, egoh i Hosé migtebow diyà Sikem, ¹⁵duen sa etaw mighaa kenagdi egoh di egtimbultimbul diyà sa keluwenluwen. Hê, mig-igsà diyà si Hosé, guwaen di, “Ngadan sa eglagbeten ko?” ¹⁶Migsagbi Hosé i, guwaen di, “Eglagbeten ku sa medoo kakay ku egpetabtab sa medoo hinagtay da. Enù di ya, hinaa ko pa kagda?”

¹⁷“Hoò,” guwaen sa maama, “miglagbas da dé. Dinineg ku sa kagi da denu sa keipanaw da eg-angay dutu tanà Dotan dò.” Agulé linohot i Hosé kagda eg-angay Dotan dò. Hê, hinaa di kagda dutu.

Ini Denu Sa Egoth Da Migdagang Si Hosé

¹⁸Na, egoh i Hosé mediyù pelà, egsugpayalen sa medoo kakay di. Egoh di endà pa egtebow, egseolomoy sa medoo kakay di anì imatayan da Hosé i. ¹⁹Guwaen da, “Kaiya dé sa etaw takà egtegeinep. ²⁰Na, petéél yu. Imatayan ta owoy nabuen ta diyà sa sebaen paligi. Agulé tulonen ta diyà si Emà ubòubò kinaen uled tanà Hosé i. Amuk hediya, hauwen ta atu amuk meketuu sa medoo tinegeinep di.”

²¹Dodoo, egoh i Lubin migdineg sa inikagi sa duma telahadi di, ungayà di alukan di Hosé i. Huenan di, mig-ikagi, guwaen di, “Mepion amuk endà imatayan ta duu. ²²Ini polo sa baelan ta. Iawuh ta diyà siini paligì neetyian diyà sa tanà mediyù dalesan. Yoko daa egpedaet duu sa lawa di.” Iya sa inikagi i Lubin enù ka sa penemdem di alukan di Hosé i owoy pelikuen di diyà sa emà da.

²³Na, egoh i Hosé migtebow diyà sa medoo kakay di, pineka da sa mepion kawal di metaes belad, ²⁴owoy ninabù da Hosé i diyà sa paligì neetiyen.

²⁵Agulé egoh da egkaen, hinaa da sa medoo tegedagang tugod i Ismaél. Iglulan da diyà sa medoo hinagtay da kamiliyu sa medoo balangan dagangan da, ipepion nanam kaenen owoy bulung ma. Tumalà sa medoo tegedagang diyà sa kenà sa medoo maama kakay i Hosé egkaen, kedu tanà Giliyan dò mangay diyà sa tanà Igiptu. ²⁶Agulé mig-ikagi Huda i diyà sa medoo duma telahadi di, guwaen di, “Na, endà dumuen sa mekuwa ta amuk imatayan ta sa hadi ta owoy lidungen ta sa keimatay ta kenagdi. ²⁷Dodoo ini polo sa baelan ta. Dagangen ta diyà sa medoo tugod i Ismaél anì endà medaetan sa lawa di danà ta, enù ka tigtu hadi ta ma doo.” Hê, inunutan da langun sa kagi i Huda.

²⁸Agulé egoh sa medoo tegedagang kedu Midian dò mig-ukit dahiya, igpegaun sa medoo kakay i Hosé kagdi i kedu diyà sa paligì. Hê, egdagangen da diyà sa medoo tugod i Ismaél. Duwa pulù pilak sa ighbayad da si Hosé. Agulé inuwit sa medoo tegedagang Hosé i dutu tanà Igiptu dò.

Ini Sa Egoth Da Migtulon Diyà Sa Emà Da

²⁹Na, egoh i Lubin migpelikù diyà sa paligì, endà dé dahiya Hosé i. Egkisien di sa ginis di enù ka nebukul temù. ³⁰Agulé migpelikù dema Lubin i diyà sa medoo duma telahadi di, owoy guwaen di, “Endà dé dahiya Hosé i sa hadi ku. Ngadan sa baelan ku igoh?”

³¹Agulé inimatayan da sa sebaen kambing da owoy takà da igdakdak sa kawal i Hosé diyà sa depanug kambing. ³²Agulé inuwit da sa kawal diyà sa emà da owoy guwaen da, “Nehauwan ké siini kawal. Kilala ko pa amuk ini sa kawal sa anak ko ataw ka beken?”

³³Hê, nekilala i Hakob sa kawal i Hosé owoy guwaen di, “Hoò, ini sa kawal sa anak ku. Inimatayan sa uled tanà kagdi ya owoy dinaesan da ma.”

³⁴Agulé, egkisien i Hakob sa ginis di owoy migkegal binekas sakù tandà sa pedu di migkedaet. Huenan di, melugay Hakob i takà eghuyhuy, enù ka sa penemdem di nematay dé sa anak di. ³⁵Nesetipon diyà kenagdi sa langun anak di enù ka egpepionen da hedem sa pedu di, dodoo tapay doo endà egkebaluy di egpepion. Mig-ikagi polo Hakob i, guwaen di, “Endà mekedan sa kebukul ku denu si Hosé taman sa egoth ku humaa kenagdi dutu bayà dò.” Huenan di, takà egsinegaw Hakob i.

³⁶Na, egoh iya, dutu dé Igiptu dò Hosé i, enù ka dinagang dema sa medoo tegeMidian diyà si Patipal. Na, si Patipal sa sebaen tegetabang i Datù Palo, owoy kagdi ma sa ulu-uluh sa medoo tegebantay si Palo.

Ini Sa Egoth I Hosé Neudipen

39 ¹Na, egoh sa medoo etaw tugod i Ismaél mig-uwit si Hosé dutu Igiptu dò, si Patipal sa migbeli si Hosé. Na, tegeIgiptu Patipal i

owoy kagdi sa sebaen tegetabang i Datù Palo owoy sa ulu-uluh sa medoo tegebantay si Palo.

²Na, eg-unut-unut Datù Nemula i diyà si Hosé, huenan di migkepion sa langun egbaelan di. Mig-ugpà Hosé i diyà sa dalesan sa datù di tegeIgipu. ³Hê, netiigan i Patipal eg-unut-unut Nemula i diyà si Hosé danà di migkepion sa langun egbaelan di. ⁴Agulé netuuwan Patipal i diyà si Hosé, huenan di ginelal di Hosé i tegebulig diyà kenagdi. Hê, igsalig i Patipal diyà si Hosé sa langun etaw di diyà sa dalesan di owoy sa langun taman di ma. ⁵Na, edung egoh iya, inupion i Datù Nemula sa langun taman i Patipal danà i Hosé owoy tinabangan i Nemula ma sa medoo diyà sa dalesan di owoy diyà sa hinemulaan di ma. ⁶Huenan di, igsalig di diyà si Hosé sa langun taman di. Endà dé egkebogo Patipal i eg-ipat sa langun taman di danà di egsalig diyà si Hosé, liyu daa sa kehemilì di sa kaenen egkeiyapan di.

Na, mepion palas Hosé i owoy mebagel ma sa lawa di. ⁷Agulé egoh di nelugaylугay dé, takaan sa sawa i Patipal eg-inengteng Hosé i. Hê, mig-ikagi, guwaen di, “Na, seumaway ki lawa ini egoh di, hih.”

⁸Dodox mig-eked Hosé i, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Taa ko. Aken sa sinaligan sa datù ku sa langun taman di, huenan di endà egkebogo di diyà sa langun taman di. ⁹Pineulu-uluh di aken diyà sa dalesan di, owoy endà duen sa endà igsalig di diyà kenak liyu daa kuna i sawa di. Endà mepion di amuk mael a medaet. Tigtu a mekesalà diyà si Nemula amuk mael a iya wé medaet.”

¹⁰Agulé uman agdaw eg-ubugan sa sawa i Patipal Hosé i anì meseuma da lawa owoy loyuken di takà. Dodox endà egsagipaen di duu.

¹¹Na, sebaen agdaw, egoh i Hosé eg-angay eggalebek diyà sa dalesan, endà pelawà duen sa liyu etaw dahiya liyu daa kagda duwa. ¹²Hê, eggansingen sa bayi sa kawal i Hosé owoy eg-enggaten di dema, guwaen di, “Na igoh di, seumaway ki lawa.”

Dodox migpelaguy polo Hosé i kedu diyà sa dalesan, dodox nepelus sa kawal di enù ka sinabaan sa sawa i Patipal. ¹³Hê, egoh sa bayi neketiig sa kawal i Hosé netangtang diyà kenagdi owoy sa egoh di migpelaguy ma, ¹⁴pinetaled di sa kagi di eg-umow diyà sa medoo tegegalebek diyà sa dalesan da. Guwaen di, “Haa yu. Maen di ya inudipen dini siedò etaw Hibelu sa tigtu mekepemala kenita? Egkelukuyan di aken egdupang, dodox egtemù a eglesing. ¹⁵Egoh di egdineg sa kelesing ku, migpelaguy kedu diyà sa dalesan owoy netangtang sa kawal di diyà kenak.”

¹⁶Agulé igtagù sa bayi pelà sa kawal i Hosé taman sa egoh di tumebow sa sawa di sa datù i Hosé. ¹⁷Agulé, hediya ma sa tinulon di diyà sa sawa di, guwaen di, “Siedò udipen etaw Hibelu inuwit ko dini, egkelukuy egbael medaet diyà kenak. ¹⁸Dodox egoh ku miglesing, netangtang sa kawal di diyà kenak owoy migpelaguy kedu diyà sa dalesan ta.”

¹⁹Hê, egoh i Patipal egdineg sa kagi sa sawa di, migbulit temù.
²⁰Huenan di, igpebilanggu di Hosé i diyà sa atung bilangguwan sa medoo etaw egkesalà diyà sa datù da.

Dodoo egoh i Hosé nebilanggu, ²¹eg-unut-unut doo Datù Nemula i diyà kenagdi owoy egtabangan di ma. Huenan di, egketuuwan sa tegebantay bilangguwan diyà si Hosé. ²²Agulé endà iseg di nelugay, igpeipat sa tegebantay diyà si Hosé sa langun etaw nebilanggu. Amuk duen sa egkebaelan dalem sa bilangguwan, kagdi sa eg-upion kenagda. ²³Agulé endà dé egsagipaen sa tegebantay duu sa galebek i Hosé, enù ka eg-unut-unut Datù Nemula i diyà si Hosé anì kumepion sa langun egbaelan di.

Ini Sa EgoH Sa Duwa Etaw Migtegeinep

40 ¹Na, duen sa egsugùsuguen i Datù Palo sa atung egbael epan di, owoy duen ma sa atung egkuwa't inemen di. Hê, egoh di nelugaylugay, nekesalà da diyà si Palo sa datù diyà tanà Igipu. ²Huenan di, binulitan i Palo kagda ³owoy igpebilanggu di ma kagda diyà sa bilangguwan dalem sa dakel dalesan i Patipal sa kenà i Hosé ma nebilanggu. ⁴Agulé sinasà i Patipal Hosé i anì buligan di sa duwa etaw i Palo. Hê, nelugay da dé nekeugpà diyà sa bilangguwan.

⁵Na, sebaen sigep egoh da diyà sa bilangguwan, migtegeinep sa etaw egbael epan owoy migtegeinep ma sa etaw egkuwa't inemen. Dodoo nesetigesa sa selepangan sa tegeinep da. ⁶EgoH di umenaw simag, migangay Hosé i diyà kenagda owoy hinaa di kagda egkebukul. ⁷Agulé inigsaan i Hosé kagda, guwaen di, “Ngadan sa pesuwan yu egkebukul?”

⁸Migsagbì da, guwaen da, “EgoH sigep duwa ké migtegeinep, dodox endà duen etaw egpekeselepang sa tegeinep ké.”

Guwaen i Hosé, “Si Nemula polo sa egbegay egkegaga diyà etaw anì meselepang da sa tegeinep. Tulon yu diyà kenak sa duwa tegeinep yu.”

⁹Agulé muna migtulon sa tegekuwa't inemen, guwaen di, “EgoH ku migtegeinep, hinaa ku sa keleg palas ¹⁰épê telu panga. Egdaun owoy egbulok, owoy migkelegà ma sa medoo bunga di. ¹¹Egsabaan ku sa tabù i Palo owoy eghemegen ku sa bunga di taman sa egoh di nepenù wayeg di sa tabù. Agulé igtayal ku diyà si Palo enù ka ipeinem ku kenagdi.”

¹²Agulé mig-ikagi Hosé i, guwaen di, “Ini selepangan sa tegeinep ko. Sa telu panga di lagà sa telu agdaw. ¹³Amuk meuma telu agdaw, pelaunen i Palo kuna kedu diyà siini bilangguwan owoy pekuwaen di dema kuna sa inemen di lagà sa galebek ko mendaa egoh muna. ¹⁴Dodoo ketulengi ko aken, hih, amuk kumepion dema sa keugpà ko. Egpegeni a diyà keniko tulon ko sa denu kenak diyà si Palo anì launen di ma aken kedu diyà siini bilangguwan. ¹⁵Enù ka tinegel da aken egkuwa kedu diyà sa tanà sa medoo etaw Hibelu. Apiya di pa endà migbael a medaet, nebilanggu a doo diyà tanà Igipu.”

¹⁶Na, egoh sa tegebael epan migdineg mepion sa selepangan tegeinep sa duma di, egtulonen di ma diyà si Hosé sa hagdi tegeinep. Guwaen di,

“Migtegeinep a ma. Eg-otolen ku sa telu alat nepenù epan. ¹⁷Diyà sa tigu lekeatas alat, duen sa medoo balangan epan eg-uwiten ku diyà si Palo, dodox egkepit sa medoo manuk diyà sa pulu't alat enù ka egtudtuden da sa epan.”

¹⁸Agulé mig-ikagi Hosé i, guwaen di, “Ini selepangan sa tegeinep ko. Sa telu alat lagà sa telu agdaw. ¹⁹Amuk meuma telu agdaw, pelaunen i Palo kuna owoy ipetagped di sa lieg ko. Agulé bitinen di ma sa lawa ko diyà sa kayu owoy tudtuden manuk tanà sa ekud ko.”

²⁰Na, egoh di meuma sa ketelu di agdaw, iya sa agdaw egoh i Palo inanak. Binaelan di sa pista kenà sa langun salu di lumenged. Igpelaun di sa tegekuwa't inemen di owoy sa tegebael epan di kedu diyà sa bilangguwan, owoy pineangay di ma kagda diyà sa taengan sa medoo salu di. ²¹Agulé egoh da migtebow, igpelikù i Palo diyà sa etaw egkuwa't inemen di sa tapay galebek di anì gumalebek dema, ²²dodox igpeimatay di sa etaw egbael epan. Hê, neketuu dé sa kagi i Hosé.

²³Gasama ya, endà netulengan sa tegekuwa't inemen duu Hosé i. Nelipengan di polo.

Ini Sa Ego I Palo Migtegeinep

41 ¹Na, egoh di neelut dé sa duwa gepalay, migtegeinep Palo i. Ini sa tegeinep di, migtingdeg Palo i diyà sa keba sa dakel lawa't wayeg Nilo. ²Agulé petow dé miggaun kedu diyà sa wayeg sa pitu sapì owoy egtabtab da medapag diyà sa wayeg. Mepion sa palas da owoy megebù da ma. ³Hê, nekesetugdug ma miggaun sa pitu sapì medaet palas owoy megasà kedu diyà sa wayeg. Agulé neseamut da sa sapì megasà owoy sa sapì megebù diyà sa keba wayeg. ⁴Agulé, kinaen sa medoo megasà sapì sa medoo megebù sapì. Hê, neketikela Palo i.

⁵Agulé, neketudug dema Palo i owoy migtegeinep dema. Hinaa di sa segepesu teligo.^h Pitu gelang sa bunga di. Mepion sa palas da owoy megebù ma. ⁶Hê, petow dé migtubù dema sa segepesu. Pitu gelang ma sa bunga di, dodox migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag kedu diyà sa tebowon agdaw. ⁷Agulé inamah sa pitu gelang migkupos sa pitu gelang megebù. Agulé neketikela dema Palo i owoy netiigan di tegeinep daa sa hinaa di.

⁸Ego di umenaw simag, nebukul Palo i egpenemdem denu sa selepangan sa duwa tegeinep di. Huenan di, igsasà di sa langun etaw tegebael balitmata owoy sa langun etaw milantek diyà sa tanà Igipu. Tinulon di sa duwa tegeinep di diyà kenagda, dodox endà negaga da duu egselepan di diyà kenagdi.

⁹Agulé mig-ikagi sa etaw egkuwa't inemen i Palo, guwaen di, “Ini egoh di netulengan ku sa egoh ku nesalà diyà sa duma ku. ¹⁰Ego anay

^h 41:5 Éhê palas palay sa teligo.

binulitan ko aken owoy sa etaw tegebael epan ko. Igpebilanggu ko kami diyà sa bilangguwan sa ulu-ulu sa medoo tegebantay. ¹¹Sebaen sigep migtegeinep ké owoy nesetigesa sa selepangan sa tegeinep ké. ¹²Duen sa duma ké dutu sa etaw Hibelu, melaud pelà. Kagdi sa egsugùsuguen sa ulu-ulu sa medoo tegebantay. Tinulon ké diyà kenagdi sa duwa tegeinep ké owoy sinelepang di ma diyà kenami. ¹³Hê, neketuu doo sa langun inikagi di diyà kenami. Pinegalebek ko dema aken owoy igpeimatay ko sa etaw tegebael epan.”

Ini Sa Ego I Palo Migtulon Sa Tegeinep Di Diyà Si Hosé

¹⁴Hê, igpeangay i Palo Hosé i owoy pinedelamet da eg-angay diyà sa bilangguwan. Igpeul-ul di sa balut ulu di lapeg sa benget di owoy sinambian di ma sa ginis di, agulé mig-angay diyà si Palo.

¹⁵Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Duen sa tegeinep ku, dodox endà duen etaw egpekeselepang. Dodox dinineg ku kuna sa metiig egselepang amuk tulonen diyà keniko sa tegeinep. Iya maen di ya igpeangay ku kuna.”

¹⁶Migsagbì Hosé i, guwaen di, “Endà megaga ku duu, dodox si Nemula polo sa megay sa ketiig ku egselepang sa tegeinep ko.”

¹⁷Agulé mig-ikagi Palo i, guwaen di, “Diyà sa tegeinep ku, migtigdeg a diyà sa keba sa lawa't wayeg Nilo. ¹⁸Hê, minggaun kedu diyà sa wayeg sa pitu sapì. Mepion sa palas da owoy megebù owoy egtabtab da diyà sa medoo keluwen medapag diyà sa wayeg. ¹⁹Nekesetudug ma minggaun sa pitu sapì medaet palas owoy megasà kedu diyà wayeg. Edung egoh anay taman ini egoh di endà pa duen sa sapì hinaa ku éhê iya wé diyà sa langun tanà Igiptu. ²⁰Agulé kinaen sa medoo megasà sapì sa medoo megebù sapì. ²¹Dodox apiya di pa kinaen da, tapay da doo megasà lagà mendaa sa egoh da endà pa migkaen. Hê, neketikela a.

²²“Agulé neketudug a dema owoy migtegeinep a dema. Hinaa ku ma sa segepesu teligo pitu gelang sa bunga di. Mepion sa palas da owoy megebù da ma. ²³Hê, petow dé migtubù dema sa segepesu. Pitu gelang ma sa bunga di dodox migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag kedu diyà sa tebowon agdaw. ²⁴Inamah sa pitu gelang migkupos sa pitu gelang megebù. Iya sa tegeinep tinulon ku diyà sa etaw tegebael balitmata, dodox endà duen sebaen etaw diyà kenagda mekeselepang.”

Ini Sa Sagbì I Hosé Diyà Si Palo

²⁵Agulé, migsagbì Hosé i, guwaen di, “O Datù, sebaen daa sa selepangan sa duwa tegeinep ko. Igpehaa i Nemula diyà keniko sa buyu dé mebaelan di. ²⁶Sa pitu sapì megebù owoy sa pitu gelang megebù teligo, iya lagà sa pitu gepalay mepion keugpà. Sebaen daa sa selepangan sa tegeinep ko. ²⁷Hediya ma sa selepangan sa medaet hinaa ko, enù ka

sa pitu sapì megasà nekesetugdug diyà sa pitu sapì megebù, owoy sa pitu gelang migkupos danà di nelagang sa meedup kelamag, iya ma sa pitu gepalay bitil tumebow diyà sa medoo etaw diyà tanà.

²⁸ “O Datù, meketuu sa langun tinulon ku diyà keniko. Si Nemula sa migpehaa diyà keniko denu iya wé mebaelan kani. ²⁹ Tumebow kani sa pitu gepalay egoh di mebaluy temù sa langun hinemulaan diyà sa uwang tanà Igiptu. ³⁰ Dodox mekesetugdug dahiya, tumebow ma sa pitu gepalay bitil. Hê, danà iya wé, melipengan yu sa egoh yu épê medoo kaenen enù ka meimet sa langun taman yu. ³¹ Endà metulengan yu duu sa egoh di subela sa kaenen yu enù ka sumetugdug sa tigtu dakel bitil. ³² Na, iya sa pesuwan di duen duwa tegeinep ko, anì tandaan i Nemula tigtu meketuu sa igpetiig di diyà keniko. Danà i Nemula ini i mebaelan owoy medapag dé meketuu.”

³³ Agulé guaen i Hosé ma, “Na, ini sa kagi ku diyà keniko. Mepion amuk hemilì ko sa etaw épê melabel penemdem owoy milantek ma, owoy pedatù ko kagdi diyà sa uwang tanà Igiptu. ³⁴ Mepion ma amuk humemili ka sa medoo maama gelalen ko diyà sa uman sebaen menuwa. Peetuk ko kagda sa sebaed diyà sa lima baed sa langun ketuwen sa etaw diyà Igiptu. Ini sa mepion baelan da diyà sa pitu gepalay mepion keugpà. ³⁵ Sugù ko kagda anì tiponen da sa kaenen diyà siini pitu mepion gepalay tumebow, agulé itagù da diyà sa medoo dalesan atung taguan kaenen diyà sa medoo dakel menuwa, owoy pebantayi ko ma diyà kenagda. ³⁶ Sa medoo tinipon da, iya sa iabung da diyà siedò dakel bitil tumebow taman pitu gepalay diyà tanà Igiptu. Amuk iya sa baelan ko, endà mekesugsug sa medoo etaw.”

Ini Sa Egoj Da Mig-unut Sa Kagi I Hosé

³⁷ Na, tigtu netuuwan Palo i owoy sa medoo salu di diyà sa inikagi i Hosé. ³⁸ Huenan di inikagi i Palo diyà kenagda, guwaen di, “Endà duen liyu etaw nekeiling si Hosé, enù ka linuhub sa suguy i Nemula.”

³⁹ Agulé mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Danà di igtulù i Nemula diyà keniko langun iya wé, endà duen sa liyu etaw uman pa milantek diyà keniko. ⁴⁰ Huenan di, pedatuen ku kuna diyà sa uwang tanà ku ini egoj di. Mangunut ma sa langun tegeIgiptu diyà sa isugù ko. Aken daa sa ulu-ulù ko.”

⁴¹ Agulé guaen i Palo dema diyà si Hosé, “Ini egoj di pedatuen ku kuna diyà sa uwang tanà Igiptu.” ⁴² Agulé linaun i Palo kedu diyà sa belad di sa tising di sa tandà di datù, owoy igpetising di diyà si Hosé. Igpeginis di ma sa tigtu mapulù ginis owoy igpebasak di ma sa basak bulawan. ⁴³ Igbegay i Palo ma diyà si Hosé sa keduwa kalitun di, sa atung gamitan sa tigtu salu di. Amuk eg-ipanaw Hosé i, duen sa medoo maama eghunahuna diyà sa kalitun di owoy eg-umow da, guwaen da, “Ligkued

yu dé!” Na iya sa binaelan i Palo egoh di egpedatù si Hosé diyà sa langun etaw tegeIgipitu.

⁴⁴ Agulé mig-ikagi dema Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Aken sa tigtu ulu-ulu diyà sa tanà Igipitu, dodox kuna sa pedatuen ku diyà sa langun etaw owoy mangunut da ma sa langun ikagiyen ko.” ⁴⁵Hê, binaelan i Palo ma sa magtu ngadan i Hosé, si Sapanat Penah. Hê, igpesawa di ma diyà si Hosé Asenat i anak i Patipéla, sa tegesimbà diyà sa menuwa On. Agulé mig-edung dé Hosé i egseluh eg-ipanaw diyà sa uwang tanà Igipitu.

⁴⁶ Na, telu pulù gepalay sa kelukes i Hosé egoh i Palo miggelal kenagdi. Hê, miglegkang dé Hosé i kedu diyà si Palo, sa datù diyà Igipitu, anì eglengen diyà sa langun menuwa diyà sa uwang tanà Igipitu. ⁴⁷Na, tigtu nebaluy sa langun hinemula da diyà sa pitu gepalay mepion keugpà.

⁴⁸ Egoh iya, igpeetuk i Hosé sa baed diyà sa kinetu da owoy igpetipoh di diyà sa medoo menuwa medapag diyà sa hinemulaan da. ⁴⁹Hê, tigtu medoo sa kaenen tinipoh da, nekeiling sa enay mantadan sa kedoo di. Endà egkebilang da duu sa nekuwa da enù ka tigtu medoo temù.

⁵⁰ Na, egoh sa bitil endà pa egtebow, duwa dé sa maama anak i Hosé diyà si Asenat anak i Patipéla, sa tegesimbà diyà sa menuwa On. ⁵¹Pinengadanan i Hosé sa lebì lawa di si Manasa owoy iya sa selepangan di, melipengan, enù ka guwaen di, “Igpelipeng i Nemula kenak denu sa medoo kelikutan ku owoy denu sa malayan i Emà.” ⁵²Agulé pinengadanan di ma sa keduwa anak di si Ipelaim owoy iya sa selepangan di, medoo bunga, enù ka guwaen di, “Danà i Nemula, migduen dé sa medoo anak ku diyà sa tanà kenà ku neudipen.”

⁵³ Na, neelut dé sa pitu gepalay mepion keugpà diyà sa tanà Igipitu. ⁵⁴Agulé mig-edung dé sa taman pitu gepalay bitil, sa tapay inikagi i Hosé. Hê, egbitilen ma dé sa langun etaw diyà sa medoo liyu tanà, dodox diyà sa uwang tanà Igipitu, duen doo sa hagda kaenen. ⁵⁵Egoh sa medoo tegeIgipitu egpeketues, mig-angay da egpegeni kaenen diyà si Palo. Dodox mig-ikagi Palo i diyà kenagda, guwaen di, “Angay yu polo pegeni diyà si Hosé. Unuti yu sa langun isugù di diyà keniyu.”

⁵⁶ Huenan di, egoh sa bitil nekeseluh dé diyà sa uwang tanà, inukaan i Hosé sa medoo dalesan kenà di netipon sa kaenen anì dagangen di diyà sa medoo tegeIgipitu, enù ka tigtu dakel sa bitil diyà sa uwang tanà Igipitu. ⁵⁷Hê, mig-angay ma diyà sa tanà Igipitu sa medoo etaw kedu diyà sa medoo liyu tanà anì meli da sa kaenen diyà si Hosé, enù ka nekeseluh sa dakel bitil diyà siini sinukub langit.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Kakay I Hosé Mig-angay Igipitu Dò

42 ¹Na, egoh i Hakob nekedineg duen pa sa mekaen dutu Igipitu dò, mig-ikagi diyà sa medoo anak di, guwaen di, “Maen di ya eg-ugpà yu uloy? ²Duen gaa sa mekaen dutu Igipitu dò. Angay yu beli dutu anì endà mematay ki bitil.”

³ Agulé mig-ipanaw dé sa sepulù kakay i Hosé eg-angay Igiptu dò anì meli da kaenen. ⁴ Dodoo endà pineunut i Hakob duu sa tigtu hadi i Hosé, si Bénhamin, anì endà mekesugsug di amuk dumuen sa medaet tumebow diyà kenagdi. ⁵ Agulé neseunut sa medoo anak i Hakob owoy sa medoo liyu etaw. Eg-angay da langun egbeli kaenen dutu Igiptu dò enù ka nekeuma sa bilil diyà sa tanà Kanan.

⁶ Na, si Hosé sa ulu-ulù diyà tanà Igiptu owoy kagdi sa atung egdagang kaenen diyà sa medoo etaw. Huenan di, egoh sa medoo kakay di migtebow, eg-angay da egligkued diyà si Hosé taman neketenà diyà tanà sa kilay da. ⁷ Egoh i Hosé mighaa sa medoo kakay di, egkilalaen di kagda, dodox ubòubò endà egkilala di. Egpeegal-egalan di kagda, guwaen di, “Keduwan yu i?”

Migsagbi da, guwaen da, “Kedu ké Kanan dò. Kelukuy ké hedem meli kaenen.”

⁸ Apiya di pa egkilalaen i Hosé doo sa medoo kakay di, dodox endà egkilalaen da atung Hosé i. ⁹ Hê, netulengan i Hosé sa duwa tegeinep di denu kenagda egoh anay owoy mig-ikagi, guwaen di, “Egkuhi yu daa. Huenan di, mig-angay yu dini anì hauwen yu siini tanà amuk endà megamel di.”

¹⁰ Migsagbi sa medoo kakay di, guwaen da, “O Datù, endà tuu iya wé. Kami lagà sa udipen ko. Mig-angay ké dini anì meli ké daa kaenen. ¹¹ Setelahadiyay ké, o Datù, sebaen daa sa emà ké. Tigtu tuu siini kagi ké. Endà duen sa egkuhien ké dini.”

¹² Mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Butbut yu. Mig-angay yu polo dini anì hauwen yu sa tanà ké amuk megamel ataw ka endà.”

¹³ Dodoo guwaen da, “O Datù, sepulù owoy duwa ké langun telahadi owoy sebaen daa sa emà ké eg-ugpà diyà sa tanà Kanan. Nematay sa sebaen hadi ké, owoy sa tigtu hadi ké eg-ugpà pelawà diyà sa emà ké.”

¹⁴ Agulé guwaen i Hosé dema, “Tigtu tuu sa inikagi ku. Egkuhi yu, ¹⁵ owoy egtepengan ku kiyu. Ipengibet ku Palo i, endà mekelesò yu dini taman endà mekeangay dini sa tigtu hadi yu. ¹⁶ Pelikù yu dutu sa sebaen duma yu telahadi anì uwiten di sa tigtu hadi yu dini, dodox sa nesamà diyà keniyu, mebilanggu. Iya sa ukit ku tumepeng sa inikagi yu amuk tuu, dodox amuk egbutbut yu metiigan ku doo egkuhi yu daa.” ¹⁷ Hê, binilanggu i Hosé kagda langun taman telu agdaw.

¹⁸ Na, egoh di neuma dé sa ketelu di agdaw, mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Amuk mangunut yu diyà sa kagi ku, endà mematay yu, enù ka aken sa maama dakel sa pedu ku diyà si Nemula. ¹⁹ Amuk tuu sa kagi yu, tangtang yu daa sa sebaen duma yu telahadi diyà sa bilangguwan. Dodoo kiyu, hatedi yu kaenen sa medoo malayan yu egbitilen. ²⁰ Dodoo tigtu uwit yu sa hadi yu diyà kenak enù ka iya sa kenà ku meketiig tuu sa kagi yu, owoy endà imatayan ku duu kiyu.”

Hê, inunutan sa medoo kakay di sa igsugù i Hosé. ²¹ Agulé egseolomoy da, guwaen da, “Tuu doo, tigtuwan ta dé sa salà ta diyà sa hadi ta egoh

anay. Hinaa ta sa dakel bukul di egoh di migpegeni diyà kenita anì launen ta kagdi, dodox lagà nesagpeng sa telinga ta egoh iya. Huenan di, dakel sa kelikutan nekeuma diyà kenita.”

²²Agulé mig-ikagi Lubin i, guwaen di, “Inikagi ku doo diyà keniyu egoh iya yoko egbael la medaet diyà sa hadi ta, dodox endà polo egdinegdineg yu. Huenan di, ini egoh di egketigewan ta dé sa tapay salà ta diyà kenagdi.”

²³Na, egoh da egseolomoy, egdinegen i Hosé doo sa kagi sa medoo kakay di, dodox guwaen da dò endà egketiigan di duu sa kagi da, enù ka amuk si Hosé sa duma da egsetawitay, duen sa sebaen etaw atung egselepan sa balangan kagi da. ²⁴Agulé, sinalidan i Hosé kagda owoy migsinegaw, dodox endà nelugay di mig-angay dema eg-ikagi diyà kenagda. Hê, igpesigkem di Simiyon i owoy igpepolot di ma diyà sa taengan sa medoo duma di telahadi.

Ini Sa Egoh Sa Medoo Kakay I Hosé Miglikù

²⁵Na, igsugù i Hosé diyà sa medoo udipen di anì puen da teligo sa medoo sakù sa medoo kakay di, owoy igsugù di ma ipepelikù sa pilak ighbayad sa medoo kakay di dalem sa sakù da. Igsugù di ma anì begayan da kagda sa legà da eglikù. Hê, egoh di neubus iya wé, ²⁶iglulan sa medoo kakay di diyà sa medoo asnu da sa medoo mekaen bineli da. Agulé eg-ipanaw da dé.

²⁷Na, egoh da nesegduwan diyà dalan, eghauwen sa sebaen duma da sa dalem sa sakù di anì pekaenen di sa asnu di. Hê, nehaa di sa pilak di dalem sa sakù. ²⁸Agulé mig-ikagi diyà sa duma telahadi di, guwaen di, “Aba! Nekepelikù sa pilak ku. Kaini doo diyà sa sakù ku.”

Egoh da migdineg iya wé, tigtu da nelimedangan owoy nebukul da ma. Egseigsaay da, guwaen da, “Ngadan iya wé binaelan i Nemula diyà kenita?”

²⁹Na, egoh da migtebow diyà sa emà da, si Hakob, diyà tanà Kanan, egtulonen da diyà kenagdi sa langun neukitan da. ³⁰Guwaen da, “Megalang sa kagi sa ulu-ulut dutu Igipu dò diyà kenami enù ka guwaen di egkuhien ké sa tanà di. ³¹Dodox mig-ikagi ké diyà kenagdi, guwaen ké, ‘Tuu sa kagi ké, endà egkuhì ké. ³²Sepulù ké owoy duwa telahadi,’ guwaen ké, ‘owoy sebaen daa sa emà ké. Nematay sa sebaen hadi ké owoy eg-ugpà pelà sa kenohonon anak di diyà sa emà ké dutu Kanan dò.’

³³“Agulé guwaen sa ulu-ulut diyà kenami, tepengan di kami gaa amuk tuu sa kagi ké ataw ka endà. Igpetangtang di kenami sa sebaen duma ké dutu anì mugpà diyà kenagdi, agulé pinehated di kami sa kaenen diyà sa malayan ké egbililen. ³⁴Dodox igsugù di ipeuwit kenami sa tigtu hadi ké mangay dutu anì metiigan di sa egoh di endà egkuhì ké gaa, dodox tuu polo sa kagi ké gaa. Amuk hediya, launen di gaa dema sa duma telahadi ké owoy mebaluy uma ké dema gaa meli sa kaenen ké dutu Igipu dò.”

³⁵ Agulé egoh da mighudud sa medoo sakù da, tapay doo dahiya sa langun igbayad da dalem sa hagda puyut. Tigtu da nelimedangan lapeg sa emà da si Hakob egoh da mighaa sa pilak da nekepelikù. ³⁶ Hê, mig-ikagi Hakob i diyà kenagda, guwaen di, “Egkedanan yu diyà kenak sa medoo anak ku. Endà dé Hosé i, owoy endà ma dé Simiyon i, owoy egkelukuyan yu ma eglampas Bénhamin i diyà kenak. Tigtu a egkepasangan.”

³⁷ Agulé mig-ikagi Lubin i diyà sa emà di, guwaen di, “Saligi ko Bénhamin i diyà kenak owoy aken doo sa pelikù kenagdi diyà keniko. Amuk endà ipelikù ku duu, mebaluy diyà kenak amuk imatayan ko sa duwa anak ku maama.”

³⁸ Dodoo mig-ikagi Hakob i, guwaen di, “Endà mebaluy di. Endà peunuten ku duu Bénhamin i mangay dutu, enù ka nematay dé sa kakay di owoy kagdi daen sa nesamà anak ku diyà sa sawa ku, si Lakél. Mekesugsug kéen amuk mipanaw yu. Danà sa egoh ku lukes a dé, mematat a doo danà sa pedu ku medaet amuk mematat Bénhamin i.”

Ini Sa Egoh I Bénhamin Mig-unut Diyà Sa Medoo Kakay Di

43 ¹ Na, tapay doo pelà sa dakel bitil diyà sa uwang tanà. ² Hê, egoh di neimet dé sa kaenen anay kinuwa da dutu Igipitu dò, mig-ikagi Hakob i diyà sa medoo anak di, guwaen di, “Angay yu dema beli tukéey kaenen ta dutu Igipitu dò.”

³ Agulé mig-ikagi Huda i, guwaen di “O Emà, temù igsasà siedò ulu-ulu endà mebaluy di pehaa ké diyà kenagdi gaa, amuk endà mekeunut sa tigtu hadi ké. ⁴ Na, amuk peunuten ko sa hadi ké diyà kenami, mangay ké meli sa kaenen ko dutu. ⁵ Dodoo amuk endà peunuten ko duu, endà ma mekeangay ké dutu, enù ka iya sa igsasà sa ulu-ulu endà mebaluy di pehaa ké diyà kenagdi amuk endà munut sa hadi ké.”

⁶ Na, si Islaél sa sebaen ngadan i Hakob, guwaen di, “Maen di ya igbegay yu diyà kenak sa kelikutan danà yu migtulon denu sa hadi yu diyà siedò maama?”

⁷ Migsagbì da, guwaen da, “Enù ka takaan di eg-igsà sa denu kenami owoy sa malayan ta. Inigsà di ma diyà kenami amuk nehagtay ka pelà owoy amuk duen pa sa duma hadi ké maama. Migsagbì ké daa. Dodoo endà netiigan ké duu tapay amuk isasà di diyà kenami sa hadi ké mangay diyà kenagdi.”

⁸ Agulé mig-ikagi Huda i diyà sa emà di, guwaen di, “Peunut ko sa hadi ké, hih, owoy mipanaw ké dé anì endà mematat ki bitil, langun sa malayan ta. ⁹ Ipasad ku diyà keniko, ipaten ku temù sa anak ko anì endà mekeuma sa medaet diyà kenagdi. Amuk endà mekepelikù ku duu diyà keniko, aken dé sa ibayad ku diyà keniko taman melugay. ¹⁰ Haa ko. Amuk endà takà ké eg-angat-angat diyà keniko, mekeuma ké dé duwa gulê kedu dutu.”

¹¹ Agulé guwaen sa emà da, “Amuk iya daa sa mepion kebael, mebaluy doo. Dodox mepion amuk umuwit yu ma sa tigtu mepion bunga kedu diyà siini tanà anì dumuen sa mekebegay yu diyà siedò ulu-ulu. Uwit yu sa tukéey bulung gità kayu owoy teneb owoy sa ipepion nanam kaenen. Uwit yu ma sa mila mepion ngadeg, owoy sa medoo bunga't kayu pistasiyu owoy almendelas. ¹² Umani yu ma sa pilak yu, anì egkeduwa gulè lapega sa muna igbeli yu. Hatedi yu enù ka ipelikù yu sa pilak neketagù dalem sa sakù yu. Mig-amu da kéen egoh da migbael iya wé. ¹³ Uwit yu ma sa hadi yu owoy kelus yu angay diyà siedò ulu-ulu. ¹⁴ Sumimbà a diyà si Nemula sa épê dakel egkegaga, anì hiduwan siedò maama kiyu anì ipelikù di diyà keniyu Bénhamin i owoy sa sebaen duma telahadi yu. Dodox aken, amuk mesalidan a sa anak ku, mebaluy ma iya wé diyà kenak.”

¹⁵ Na, mig-ipanaw dé sa medoo maama anak i Hakob. Ighated da sa medoo ibegay da owoy sa duwa gulè takep pilak bayad da. Inuwit da ma Bénhamin i owoy mig-angay da Igipitu dò. Egoh da migtebow dutu, mig-angay da diyà sa taengan i Hosé. ¹⁶ Hê, egoh i Hosé eghaa dé kenagda lapega si Bénhamin, sinugù di sa tegetabang diyà sa dalesan di, guwaen di, “Uwit ko siini medoo maama angay diyà sa dalesan ku. Imatayi ko sa sebaen hinagtay owoy ilegà ko anì kumaen da diyà kenak amuk mekebugsang agdaw kani.”

¹⁷ Hê, migpangunut sa tegetabang diyà sa igsugù i Hosé, owoy inuwit di sa medoo maama diyà sa dalesan i Hosé. ¹⁸ Egoh da pelawà diyà dalan, egkelimedangan da egpenemdem, guwaen da, “Iya kéen sa pesuwan di pineangay ké dini danà sa pilak nekepelikù diyà sa sakù ké egoh muna. Petow ki daa liputan da kami kéen anì kuwaen da sa medoo asnu ké owoy udipenen da ma kami.”

¹⁹ Huenan di, egoh da pelawà diyà sa selat sa dalesan, eg-ikagi da diyà sa tegetabang i Hosé, ²⁰ guwaen da, “O Akay, dinegdineg ko pa, hih. Mig-angay ké dini egoh muna anì meli ké kaenen. ²¹ Agulé egoh ké dé miglikù owoy sa egoh ké minesegdu diyà dalan, linebad ké sa polot sakù ké, hê hinaa ké doo sa pilak nekeenget bayad diyà sa bineli ké kaenen. Huenan di, ini egoh di inuwit ké dema iya wé pilak ighbayad, ²² owoy mig-uwit ké dema uman sa medoo pilak anì mekebeli ké dema kaenen. Endà netiigan ké duu ngadan di etaw sa migpelikù sa pilak dalem sa sakù ké.”

²³ “Ulan dé iya wé,” guwaen sa tegetabang i Hosé. “Yoko egkelimedangan na enù ka endà duen utang yu dahini. Si Nemula, sa eggsaligan yu owoy sa eggsaligan sa emà yu, kagdi doo sa migbegay pilak dalem sa sakù yu. Kinuwa ké dé sa bayad yu.” Agulé pineangay di Simiyon i diyà kenagda.

Ini Sa Egoh Da Migkaen

²⁴ Na, inuwit sa tegetabang sa medoo maama dalem sa dalesan i Hosé. Binegayan di kagda wayeg anì peguséén da sa lisen da owoy pinekaen

di ma sa medoo asnu da. ²⁵Agulé egtapayen da sa medoo ibegay da diyà si Hosé amuk tumebow diyà sa dalesan di amuk mekebugsang, enù ka dinineg da meseselengan da kumaen.

²⁶Na, egoh i Hosé migtebow diatas, inuwit da sa medoo tinapay da dalem sa dalesan owoy igbegay da diyà si Hosé. Agulé egligkued da ma taman neketenà sa kilay da diyà saeg. ²⁷Agulé inigsaan i Hosé kagda denu sa keugpà da, owoy mig-ikagi, guwaen di, “Enù egoh sa emà yu, siedò lukes tinulon yu diyà kenak? Nehagtay pelawà?”

²⁸Migsagbì da, guwaen da, “O Datù, nehagtay pelawà sa emà ké owoy mepion doo sa keugpà di.” Agulé egligkued da dema anì adatan da kagdi.

²⁹Hê, egoh i Hosé eghaa sa hadi di si Bénhamin, guwaen di, “Ini kéen sa hadi yu, sa tinulon yu diyà kenak.” Agulé guwaen di diyà si Bénhamin, “Ungayà ku tabangan i Nemula kuna, Adug.”

³⁰Hê, buyu dé eg sinegaw Hosé i danà sa dakel kehidu di sa hadi di, huenan di petow dé sinalidan di kagda. Mig-angay diyà sa bilik di owoy egluhà dutu.

³¹Agulé egdiepug Hosé i owoy miglaun dema. Egpelanihen di sa pedu di, hê igpeiluh di dé sa kaenen da. ³²Nesetangkà sa kenà da egkaen, enù ka tigesa sa lamisan i Hosé owoy tigesa ma sa lamisan sa medoo duma di telahadi owoy tigesa ma sa lamisan sa medoo tegeIgipu, enù ka egkelepuhan da sa etaw Hibelu danà sa adat da egkaen. ³³Pinepenuu i Hosé kagda diyà sa isaluwan di, edung diyà sa lebi lawa mangay diyà sa kenohonon hadi da. Egoh da eghaa sa ukit da egpepenuu, egseinengtengay sa medoo duma telahadi i Hosé danà da egkegaip. ³⁴Agulé igpeuwit i Hosé sa kaenen kedu diyà sa hagdi lamisan anì pekaenen di sa medoo duma di telahadi, dodoo lima gulè metakep sa kepeuwit di kaenen diyà si Bénhamin. Hê, migkaen da langun owoy mig-inem da ma owoy neanggan da langun.

Ini Denu Sa Tabù I Hosé Dinalem Sakù

44 ¹Na, sinugù i Hosé sa tegetabang diyà sa dalesan di, guwaen di, “Awuhi ko teligo sa medoo sakù sa medoo maama taman sa egoh di tigtu mepenù owoy awuhi ko ma sa pilak sa uman sebaen diyà kenagda dalem sa sakù da. ²Agulé tagui ko ma sa tabù ku anan pilak dalem sa ebà sakù sa tigtu hadi da, lapeg sa hagdi pilak.” Hê, pinangunutan di sa langun igsugù i Hosé.

³Na egoh di lapus, mig-ipanaw dé sa medoo maama lapeg sa medoo asnu da. ⁴Dodoo egoh da pelawà medapag diyà sa menuwa, sinugù i Hosé dema sa tegetabang di, guwaen di, “Petéél ka, lohot ko siedò medoo maama. Amuk meuma ko kagda, ikagi ko ini i diyà kenagda, guwaen ko, ‘Maen di ya migbael yu medaet apiya di pa mepion sa kebael ké keniyu? ⁵Maen di ya migpenakaw yu? Siedò tabù anan pilak, iya sa gamiten sa datù ku amuk uminem owoy iya ma sa gamiten di anì metiigan di sa endà pa egtebow. Dakel sa salà yu dahiya.’ Iya sa ikagi ko diyà kenagda.”

6 Hê, tuu doo, egoh di nekeuma diyà kenagda, inilingan di sa langun kagi i Hosé. 7 Dodox migsagbì da, guwaen da, “O Akay, ngadan sa pesuwan ko eg-ikagi iya wé? Egpengibet ké endà migbael ké medaet diyà sa dalesan yu. 8 Taa ko siedò pilak nekepelikù dalem sa sakù ké egoh muna. Ighated ké doo diyà keniyu kedu diyà sa tanà Kanan. Endà duen sa pesuwan ké egpenakaw pilak ataw ka bulawan kedu diyà sa dalesan sa datù ko. 9 Huenan di, amuk mehaa ko siedò tabù diyà kenami, imatayi ko sa migkuwa owoy udipen ko kami i medoo nesamà duma di.”

10 “Enù,” guwaen sa tegetabang i Hosé, “unutan ta sa inikagi yu. Sumalà dé sa migsabà sa tabù, udipenen ku kagdi, dodox kiyu i, endà duen sa niyu salà.”

11 Agulé petow dé igtenà da sa hagda sakù owoy eglebadan da sa polot sakù da. 12 Eglagbeten sa tegetabang siedò tabù dalem sa medoo sakù, edung diyà sa sakù sa tigu kakay da taman sa sakù sa tigu hadi da. Hê, hinaa di sa tabù dalem sa sakù i Bénhamin. 13 Hê, egkisien da sa ginis da danà da nebukul temù. Agulé iglulan da dema sa medoo sakù da diyà sa medoo asnu da enù ka pelikù da dema diyà sa menuwa i Hosé.

14 Na, diatas pelà Hosé i egoh i Huda owoy sa medoo duma telahadi di migtebow. Hê, patuluy da dé egligkued diyà sa taengan i Hosé. 15 Agulé mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Maen di ya migbael yu medaet? Endà netiigan yu duu kéen sa egkegaga ku egpeketiig sa nelidung.”

16 Agulé si Huda sa miggagbì, guwaen di, “O Datù, endà duen sagbì ké. Endà mekepalaw ké enù ka tuu doo. Si Nemula sa egpehaa sa salà ké. Huenan di, peudipen ké langun diyà keniko, kami i lapeg sa etaw kenà di nehaa sa tabù.”

17 Dodox guwaen i Hosé, “Mediyù iya wé diyà kenak. Dodox sa etaw migkuwa tabù ku daa sa meudipen diyà kenak. Sa medoo nesamà duma di, likù yu dé enù ka endà duen sa eg-alang sa keipanaw yu kedu dini.”

18 Agulé egpedapag Huda i diyà si Hosé owoy mig-ikagi, guwaen di, “O Datù, amuk mebaluy diyà keniko, peikagi ko pa aken, hih. Yaka egbulit kenak, enù ka mapulù sa gelal ko nekeiling si Palo. 19 O Datù, egoh muna, mig-igsà ka denu sa emà ké owoy amuk duen pa sa hadi ké. 20 Owoy miggagbì ké duen pa sa emà ké lukes dé owoy duen ma sa kenohonon anak di sa inanak di egoh di lukes dé. Tinulon ké ma kagdi daen sa nesamà anak inay di, owoy tigu eghiduwian sa emà di kagdi, enù ka nematay sa kakay di.

21 Agulé miggasà ka, o Datù, anì uwiten ké siini hadi ké diyà keniko anì hauwen ko. 22 Dodox iya sa sagbì ké endà mebaluy di amuk salidan di sa emà di, enù ka mematay sa emà di amuk salidan di. 23 Agulé iya sa inikagi ko, endà mebaluy di pehaa ké dema diyà keniko amuk endà mekeunut sa hadi ké. 24 Hê, egoh ké miglikù diyà sa emà ké, tinulon ké diyà kenagdi sa langun inikagi ko diyà kenami.

25 “Agulé neuma dema sa agdaw egoh sa emà ké migsugù kenami anì mangay ké dema meli kaenen. 26 Dodoo iya sa sagbì ké, guwaen ké, endà mekeangay ké diyà Igiptu amuk endà mekeunut sa hadi ké. Netulengan ké sa kagi ko endà mebaluy di pehaa ké diyà keniko amuk endà mekeunut sa hadi ké.

27 “Na, iya sa inikagi sa emà ké diyà kenami, guwaen di, ‘Netiigan yu doo duwa daa sa anak ku diyà sa sebaen sawa ku si Lakél.’ 28 Guwaen di, ‘Sa sebaen, sinalidan di aken owoy iya sa penemdem ku nematay dé danà sa uled tanà. Endà dé hinaa ku duu. 29 Huenan di, amuk kuwaen yu dema siini anak ku diyà kenak owoy amuk mekeuma ma sa medaet diyà kenagdi, mematay a doo danà sa pedu ku medaet.’ ”

30-31 Eg-uman eg-ikagi Huda i, guwaen di, “Na, o Datù, amuk endà mekeunut sa hadi ké diyà sa kelikù ké owoy amuk metiigan sa emà ké endà mekelikù sa batà, mematay doo enù ka dakel temù sa kehidu di siini anak di. Huenan di, lagà danà ké sa kepatay sa lukes ké danà sa kedaet pedu di. 32 Egoh ké miglegkang diyà si Emà, migpengibet a diyà kenagdi anì aken sa tigtu umipat sa hadi ké. Tinulon ku diyà kenagdi amuk endà mekepelikù ku sa batà, aken dé sa mekebayad sa salà ku taman sa egoh ku mematay.

33 “Huenan di, o Datù, megeni a diyà keniko, sambii ko siini lawa ku diyà sa lawa sa hadi ku. Huenan di, aken polo sa udipen ko anì pelikuen ko kagdi ya umunut diyà sa medoo kakay di. 34 Endà mekeangay a diyà si Emà taman endà umunut sa batà. Enù ka meked a humaa sa bukul tumebow diyà kenagdi.”

Ini Sa Ego I Hosé Migpekilala

45 ¹ Na, egoh i Huda ubus eg-ikagi, endà egkelegen i Hosé duu sa pedu di nebogo diyà sa taengan sa medoo udipen di, huenan di migsugù, guwaen di, “Kedan yu dini langun.” Na, egoh di endà dé duen sa liyu etaw dahiya, hê migpekilala Hosé i diyà sa medoo duma telahadi di. ² Tigtu metaled sa kesinegaw di, huenan di dinineg sa medoo tegeIgiptu. Hê, tinulon da diyà sa medoo etaw diyà sa dalesan i Datù Palo.

³ Agulé guwaen i Hosé diyà sa medoo duma telahadi di, “Aken si Hosé. Enù di ya, nehagtay doo pelà Emà ya?” Dodoo endà egpekesagbì da enù ka tigtu da egkelimedangan diyà kenagdi.

⁴ Agulé guwaen i Hosé diyà kenagda, “Pedapag yu diyà kenak.” Hê, egdapag da owoy guwaen di, “Aken si Hosé hadi yu, sa dinagang yu anì meudipen a dini diyà Igiptu. ⁵ Dodoo yoko egkebukul la owoy yoko egpenemdem duu sa salà yu danà yu migdagang kenak. Enù ka si Nemula doo sa migpeangay kenak dini anì mealukan sa medoo etaw diyà sa bitil. ⁶ Ini dé sa keduwa di gepalay sa bitil diyà tanà owoy taman lima gepalay

pa endà mebaluy sa langun hinemulaan sa medoo etaw. ⁷Iya maen di ya pinehuna i Nemula aken dini anì mealukan ku kiyu. Amuk hediya, endà mekesugsug yu langun. ⁸Huenan di, beken danà yu sa keangay ku dini, dodox danà i Nemula polo. Si Nemula sa migpegelal kenak sa egoh ku lagà emà i Palo, owoy aken ma sa datù diyà sa langun etaw i Palo owoy igpeipat di ma diyà kenak sa taman uwang tanà Igipitu.”

⁹Agulé guwaen i Hosé ma, “Kelus yu likù angay diyà si Emà owoy tulon yu diyà kenagdi sa kagi ku, guwaen yu, Ini sa kagi sa anak ko, si Hosé. Pinedatù i Nemula kagdi diyà sa uwang tanà Igipitu. Angay ka diyà kenagdi, Emà, yaka egpelugay ya, hih. ¹⁰Peugpaen di kuna gaa diyà sa sugud Gosen anì mekedapag yu diyà kenagdi. Mugpà yu langun dutu, kuna owoy sa medoo anak ko owoy sa medoo béké ko owoy sa medoo hinagtay yu lapeg sa langun taman yu. ¹¹Gastuwalan di kiyu dutu enù ka lima pa gepalay lugay sa bitil, owoy meked gaa amuk kumulang sa kehagtayan yu, lapeg sa medoo malayan yu owoy sa hinagtay yu ma. Iya sa ikagi yu kani diyà si Emà.”

¹²Guwaen i Hosé ma, “Na, kiyu i medoo kakay ku owoy sa hadi ku ma si Bénhamin, egkilalaen yu dé aken si Hosé sa eg-ikagi diyà keniyu ini egoh. ¹³Tulon yu ma diyà si Emà sa dakel gelal ku diyà siini tanà Igipitu lapeg sa langun hinaa yu dini. Huenan di, petéél yu dé likù owoy uwit yu mapes Emà ya dini.”

¹⁴Agulé linagap i Hosé sa hadi di si Bénhamin owoy egsinegaw. Egsinegaw ma Bénhamin i egoh di eglagap si Hosé. ¹⁵Agulé linagap i Hosé ma sa medoo kakay di owoy pinengadekan di ma kagda ligò di egsinegaw. Hê, egsetawiten da dé Hosé i.

Ini Sa Egoh Da Miglikù Dutu Kanan Dò

¹⁶Na, egoh i Palo owoy sa medoo tegetabang di nekedineg denu sa ketebow sa medoo duma telahadi i Hosé, neanggan da. ¹⁷Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Sugù ko sa medoo duma ko telahadi anì henaten da sa langun taman da diyà sa medoo asnu da anì eglikù da pelawà diyà sa tanà Kanan ¹⁸anì angayen da sa emà yu lapeg sa langun malayan da. Ibegay ku diyà kenagda sa tigtu mepion tanà kenà da mugpà diyà Igipitu. Amuk hediya, tigtu kumepion sa kehagtayan da.”

¹⁹Owoy guwaen i Palo ma diyà si Hosé, “Sugù ko ma kagda anì uwiten da sa medoo kalitun kedu dini, edaan sa medoo sawa da owoy sa medoo tukéey anak da, anì uwiten da ma sa emà ko mangay dini. ²⁰Ikagi ko anì endà mebukulan da duu sa langun taman da metangtang dutu, enù ka mebegayan da pa sa tigtu mepion diyà sa tanà Igipitu.”

²¹Hê, tuu doo, iya sa binaelan sa medoo anak i Hakob. Igbegay i Hosé sa medoo kalitun diyà kenagda, iling sa igsugù i Palo owoy binegayan di ma kagda sa legà da eg-ipanaw. ²²Duen ma mepion ginis igbegay di

diyà kenagda, dodox si Bénhamin sa binegayan di telu gatus pilak owoy lima sa kedoo ginis. ²³Duen ma sa igpeuwit di diyà sa emà di, sepulù asnu linulanan sa medoo miulan langun taman kedu diyà sa tanà Igiptu. Owoy duen ma sepulù asnu bayi linulanan da teligo owoy epan owoy sa liyu kaenen atang legà da mipanaw mangay diyà Igiptu. ²⁴Na, pinelikù di dé sa medoo duma telahadi di owoy egoh da eglekang, sinasà di kagda, guwaen di, “Yoko daa egsesigbolowoy ya diyà dalan.”

²⁵Agulé miglegkang da dé diyà sa tanà Igiptu eg-angay da dutu tanà Kanan dò, sa kenà i Hakob emà da. ²⁶Egoh da migtebow, guwaen da diyà sa emà da, “Nehagtay doo pelawà Hosé i. Kagdi sa datù diyà sa uwang tanà Igiptu.” Dodox egoh i Hakob egdineg iya wé, egkegaip temù owoy endà epgigtuu di sa tinulon da. ²⁷Dodox iya pelà sa egoh di tigtu nekebohol sa egoh da egtulon sa langun inikagi i Hosé diyà kenagda owoy sa egoh di eghaa sa medoo kalitun igpeuwit i Hosé anì edaan di mangay Igiptu dò. ²⁸Agulé guwaen i Hakob, “Netuuwan a dé, nehagtay doo pelà Hosé i anak ku. Huanan di, mangay a diyà kenagdi anì hauwen ku kinokot nehagtay a pelà.”

Ini Sa Egoh I Hakob Mig-angay Igiptu Dò

46 ¹Na, mig-ipanaw Hakob i kedu diyà Kanan lapeg sa langun taman di. Egoh da nekeuma diyà sa menuwa Bilsiba, igpeulow i Hakob sa sebaen hinagtay di ighbegay di diyà si Nemula, sa Nemula egsaligan sa emà di, si Isak.

²Egoh sa sigep, migpehaa Nemula i diyà si Hakob owoy inikagiyan di, guwaen di, “O Hakob, Hakob.”

Hê, migsagbi Hakob i, guwaen di, “Kaini a doo.”

³Agulé guwaen i Nemula, “Aken si Nemula sa epgigtuuwen sa emà ko. Yaka egkelimedangan na eg-edoh dutu Igiptu dò, enù ka pedoowen ku temù sa malayan ko dutu. ⁴Aken sa duma ko eg-angay dutu owoy pepelikuen ku doo kani sa medoo tugod ko diyà sa tanà Kanan. Owoy si Hosé, dumiyà sa kilidan ko amuk meuma sa egoh ko mematay.”

⁵Hê, migtalà dé Hakob i owoy sa medoo anak di diyà Bilsiba. Pineedà da sa emà da owoy sa medoo sawa da owoy anak da diyà sa medoo kalitun igpeuwit i Palo. ⁶Inuwit da ma sa medoo hinagtay da owoy sa langun taman da sa kinuwa da diyà sa tanà Kanan. Hê, pineunut i Hakob sa langun tugod di mangay Igiptu dò, ⁷lapeg sa medoo anak di maama owoy sa medoo anak di bayi, owoy sa medoo bébè di maama owoy bayi. Mig-ipanaw da langun eg-angay Igiptu dò.

Ini Sa Egoh I Hakob Migtebow Diyà Igiptu

²⁸Na egoh da endà pa egtebow, pinehuna i Hakob Huda i mangay diyà si Hosé, anì siegungen di kagda mangay diyà sa sugud Gosen. Hê, egoh da nekeuma dutu Gosen dò, ²⁹mig-edà Hosé i diyà sa kalitun di

owoy mig-angay Gosen dò enù ka siegungen di sa emà di dutu. Egoh di migtebow, linagap di sa emà di owoy temù nelugay sa kesinegaw di.

³⁰Guwaen i Hakob diyà si Hosé, “Mebaluy dé diyà kenak amuk mematay a, enù ka netiigan ku dé nehagtay ka pelawà.”

³¹Agulé mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo duma di telahadi owoy sa medoo liyu etaw diyà sa malayan emà di, guwaen di, “Mangay a diyà si Datù Palo owoy tulonen ku diyà kenagdi sa egoh yu migtebow dé diyà kenak kedu diyà Kanan sa tapay tanà yu. ³²Tulonen ku diyà si Palo kiyu sa tegeipat hinagtay. Eg-ipaten yu sa medoo hinagtay yu owoy inuwit yu ma sa hinagtay yu lapeg sa langun taman yu. ³³Na, amuk umowen i Palo kiyu anì igsan di sa galebek yu, ³⁴ikagi yu kiyu sa tegeipat sa medoo hinagtay edung sa egoh yu batà pelawà, iling sa medoo tupù yu egoh anay. Amuk iya sa sagbì yu, peugpaen di kiyu diyà sa sugud Gosen kenà yu mediyù diyà sa medoo liyu etaw, enù ka egkelepuhan sa medoo tegeIgipu sa langun etaw tegeipat hinagtay.”

47 ¹Agulé mig-angay Hosé i eg-ikagi diyà si Palo, guwaen di,

“Migtebow dé sa emà ku owoy sa medoo duma ku telahadi kedu diyà sa tanà Kanan owoy inuwit da sa medoo hinagtay da owoy sa langun taman da. Eg-ugpà da dutu Gosen dò ini egoh di.” ²Hê, igpekilala di ma sa lima duma di telahadi diyà si Palo.

³Agulé eg-igsà Palo i, guwaen di, “Ngadan sa balangan galebek yu?”

Migsagbì da, guwaen da, “O Datù, tegeipat ké hinagtay, enù ka eg-ilingan ké sa galebek sa medoo tupù ké.” ⁴Guwaen da ma, “Mig-angay ké dini eg-ugpà enù ka tigtu subela sa bitil diyà Kanan owoy endà duen sa kenà ké petabtab sa medoo hinagtay ké. Huenan di, amuk mebaluy diyà keniko, Datù, peugpà ko kami dutu Gosen dò.”

⁵Hê, mig-ikagi Palo i diyà si Hosé, guwaen di, “Migtebow dé diyà keniko sa emà ko owoy sa medoo duma telahadi ko. ⁶Huanan di, ibegay ku dé diyà kenagda sa egkeiyapan da. Peugpà ko kagda diyà sa tigtu mepion tanà. Mepion amuk mugpà da diyà Gosen. Owoy amuk duen ma sa etaw diyà kenagda metiig eg-ipat hinagtay, ipeipat ta ma sa naken hinagtay.”

⁷Hê, inuwit i Hosé ma sa emà di diyà si Palo anì ipekilala di diyà kenagdi. Agulé egsaluan i Hakob Palo i. ⁸Inigsaan i Palo, guwaen di, “Pila gepalay ka dé?”

⁹Migsagbì Hakob i, guwaen di, “Magatus owoy telu pulù gepalay dé sa lugay ku eg-ipanawpanaw diyà siini tanà. Dodox endà nelugay iya wé enù ka uman pa lukes sa tupù ku, dodox apiya di pa mepokò daa sa lugay ku diyà tanà, takà a doo egkelikutan.” ¹⁰Agulé igsimbà i Hakob diyà si Nemula Palo i anì mebegayan sa mepion. Agulé sinalidan di dé Palo i.

¹¹Hê, pineugpà i Hosé dé sa emà di owoy sa medoo duma telahadi di diyà Igiptu. Ibgay di diyà kenagda sa tigtu mepion tanà diyà Gosen, pinengadanan da ma Lamésis, enù ka inunutan di sa sugù i Palo.

¹²Tinukid i Hosé kagda egbegayan sa kaenen da.

Ini Denu Sa Bitil

¹³Na, endà dé duen kaenen diyà sa uwang tanà enù ka tigtu subela sa bitil. Huenan di, tigtu egpeketues sa langun etaw tegeIgiptu owoy tegeKanan ma. ¹⁴Tinipoh i Hosé sa langun pilak diyà sa tanà Igiptu owoy tanà Kanan ma, sa ighbayad sa medoo etaw sa kaenen da, owoy inuwit di langun diatas sa dalesan i Datù Palo. ¹⁵Na, egoh sa pilak da neamì dé, mig-angay egpegeni kaenen sa medoo tegeIgiptu diyà si Hosé, guwaen da, “Begayi ko kami kaenen ké. Yaka egpandayà kenami mematay bitil, enù ka neimet dé sa pilak ké.”

¹⁶“Amuk hediya,” guwaen i Hosé, “uwit yu sa hinagtay yu. Mebaluy diyà kenak amuk iya sa ibayad yu sa kaenen yu sa medoo hinagtay yu danà di neamì dé sa pilak yu.” ¹⁷Huenan di, inuwit da sa medoo hinagtay da diyà si Hosé, enù ka iya sa ibayad da sa kaenen da, sa medoo kudà da, owoy kebilibili da owoy kambing da, owoy sa medoo sapì owoy asnu da ma. Hê, taman segepalay sa lugay da migkuwa sa kaenen sambì sa medoo hinagtay da.

¹⁸Dodoo egoh di egtalà dé iya wé segepalay, mig-angay dema sa medoo etaw diyà si Hosé, guwaen da, “O Datù, endà mekelidung ké duu diyà keniko denu sa pilak ké neamì, owoy sa medoo hinagtay ké igbegay ké ma diyà keniko. Huenan di, endà dé duen nesamà ibayad ké liyu daa sa lawa ké owoy sa tanà ké ma. ¹⁹Amuk endà buligan ko kami, mematay ké owoy medaetan ma sa tanà ké. Sa lawa ké dé owoy sa tanà ké ma sa ibayad ké sa kaenen ké. Amuk hediya, meudipen ké diyà si Palo owoy mehadgi ma sa tanà ké. Ini daa sa egpegeniyen ké begayi ko kami sa kaenen ké owoy sa benì ké ma anì endà mematay ké owoy anì endà mekedanan di hinemulaan sa tanà ké.”

²⁰Hê, bineli i Hosé sa langun tanà diyà Igiptu, igbegay di diyà si Palo. Inamì sa medoo tegeIgiptu migdagang sa tanà da enù ka endà egpekegaga da diyà iya wé bitil. Kinuwa i Palo sa langun tanà ²¹owoy inudipen i Hosé sa langun etaw taman sa uwang Igiptu. ²²Dodoo iya daa sa endà bineli i Hosé duu sa tanà sa medoo tegesimbà, enù ka egsukayan i Palo kagda. Endà duen kulang sa kaenen da, huenan di endà dé nedagang da duu sa tanà da.

²³Na, mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo etaw, guwaen di, “Danà yu dé nedagang diyà si Palo lapeg sa tanà yu, begayan ku kiyu sa benì yu anì mekehemula yu dema. ²⁴Dodoo amuk meuma sa keketu yu, begayi yu sa sebaed diyà sa lima baed diyà si Palo. Sa epat baed nesamà, iya sa benì yu owoy sa kaenen yu lapeg sa medoo malayan yu.”

²⁵Agulé guwaen sa medoo etaw, “Eg-alukan ko kami. Tigtu mepion sa egbaelan ko diyà kenami, huenan di mebaluy dé diyà kenami amuk meudipen ké diyà si Palo.”

²⁶Huenan di, mig-uledin Hosé i denu sa tanà diyà Igipu owoy epgangunutan da taman ini egoh. Ini sa uledin di, anì ibegay da sa sebaed diyà sa lima baed sa langun meketu da diyà si Palo. Dodoo iya daa sa endà kinuwa i Palo sa tanà sa medoo tegesimbà.

Ini Sa Sugù I Hakob Diyà Si Hosé

²⁷Na, mig-ugpà sa medoo tegeIslaél tugod i Hakobⁱ diyà sa sugud Gosen. Migkawasà da dutu owoy migkedoo temù sa anak da. ²⁸Mig-ugpà Hakob i diyà tanà Igipu taman sepulù owoy pitu gepalay, owoy sa tigtu kelukes di magatus epat pulù owoy pitu dé gepalay. ²⁹Egoh di buyu dé egkematay, igpeumow di Hosé i anak di, owoy guwaen di diyà kenagdi, “Amuk mebaluy diyà keniko, sabà ka diyà sa teliwadà bubun ku anì tandaan ko sa egoh ko egpengibet mangunut ka diyà sa ungayà ku. Yaka eglebeng kenak diyà Igipu. ³⁰Amuk mematay a, angay ko aken lebengi diyà sa kenà sa medoo tupù ku iglebeng.”

Migsagbi Hosé i, guwaen di, “Enù, mangunut a sa kagi ko.”

³¹“Pengibet ka dé,” guwaen i Hakob. Agulé migpengibet Hosé i diyà sa emà di. Hê, miglikued Hakob i diyà sa kamah di owoy migsimbà danà sa mepion pedu di.

Ini Sa Egoh I Hakob Migsimbà Denu Sa Duwa Anak I Hosé

48 ¹Na, egoh di endà pa iseg di nelugay kedu iya, dinineg i Hosé eglinadu sa emà di. Huenan di, miglengen owoy inuwit di ma sa duwa anak di maama, si Manasa owoy si Ipelaim. ²Na, egoh i Hakob tinulonon da migtebow sa anak di si Hosé eg-angay egtelow kenagdi, egpebagelen i Hakob sa lawa di owoy egpennu diyà sa kamah di.

³Agulé mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Egoh anay, migpehaa Nemula i épê dakel egkegaga diyà kenak dutu menuwa Lus dò diyà sa tanà Kanan, owoy inikagi di sa mepion tumebow diyà kenak. ⁴Owoy guwaen di diyà kenak, ‘Kumedoo sa tugod ko owoy mekehaa da sa mepion danà ku. Kumedoo ma sa balangan etaw kedu diyà keniko owoy ibegay ku ma siini tanà Kanan diyà sa tugod ko anì mebaluy kagda sa épê di taman melugay.’”

⁵Owoy guwaen i Hakob ma, “Na, siini duwa anak ko miglesut diyà Igipu egoh ku endà pa egtebow diyà keniko, pelagaen ku kagda sa tigtu anak ku. Anaken ku Ipelaim i owoy si Manasa, lagà da si Lubin owoy si Simiyon sa anak ku. ⁶Dodoo amuk dumuen sa liyu anaken ko maama mekesetugdug diyà kenagda, niko dé iya duu. Hê, amuk meuma sa agdaw kuwaen da sa tanà dutu Kanan dò, mebegayan da tanà danà sa kakay da, si Ipelaim owoy si Manasa. ⁷Enù ka aken, dakel sa pedu ku diyà sa inay ko, si Lakél. Hê,

ⁱ 47:27 Islaél ma sa sebaen ngadan i Hakob.

egoh ku eglikù kedu diyà sa tanà Padan, nematay Lakél i diyà dalan egoh ta medapag dé diyà sa menuwa Épelat, owoy iglebeng ku diyà sa kilidan dalan medapag diyà Épelat.” Na, Bétlihém sa sebaen ma ngadan di.

⁸ Agulé egoh i Hakob eghaa sa duwa maama anak i Hosé, guwaen di, “Ngadan sa batà dahiya?”

⁹ Migsagbì Hosé i, guwaen di, “Ini sa duwa anak ku, sa igbegay i Nemula diyà kenak dini.”

Agulé guwaen i Hakob, “Uwit ko pa kagda diyà kenak anì isimbà ku kagda.”

¹⁰ Na, eglabunan dé sa kehaa i Hakob danà di lukes dé, huanan di endà temù di eg-ilag. Hê, igpedapag i Hosé sa duwa anak di diyà si Hakob owoy linagap di kagda owoy pinengadekan di ma.

¹¹ Guwaen i Hakob diyà si Hosé, “Egoh anay, sa penemdem ku endà dé hauwen ku duu kuna, dodox ini egoh di igpehaa i Nemula doo kuna diyà kenak lapeg sa duwa anak ko.”

¹² Agulé kinuwa i Hosé sa duwa anak di kedu diyà sa kilidan i Hakob owoy egligkued diyà sa taengan sa emà di taman neketenà sa kilay di diyà saeg. ¹³ Agulé pinetigdeg i Hosé Ipelaim i denu bibang i Hakob owoy si Manasa sa denu kuwanan di. ¹⁴ Dodox sinesuluk i Hakob sa belad di owoy igsabà sa kuwanan di diyà sa ulu i Ipelaim apiya kagdi sa hadi, owoy igsabà sa bibang di diyà sa ulu i Manasa apiya kagdi sa lebì lawa.

¹⁵ Agulé migsimbà Hakob i anì mehaa i Hosé sa mepion, guwaen di,

“O Nemula, kuna sa sinaligan sa békè ku, si Ablaham,
owoy sa emà ku, si Isak, egoh da pelà eg-ugpà diyà tanà.

Kuna ma sa tegeipat kenak

sa lugay ku nehagtay owoy taman ini egoh di.

¹⁶ Kuna, Nemula, sa eg-aluk diyà sa langun medaet egpekeuma diyà kenak.

Huanan di, hiduwi ko ma siini duwa melaud.

Owoy danà da, petulengtulengi ko diyà sa langun etaw aken i
owoy sa emà ku si Isak owoy sa békè ku si Ablaham.

Ungayà ku ma pedooven ko temù sa tugod da.”

Iya sa kagi i Hakob egsimbà.

¹⁷ Na, egoh i Hosé eghaa sinabaan sa emà di sa ulu i Ipelaim sa kuwanan di, endà neiyapan di duu iya wé. Huanan di, sinabaan i Hosé sa belad sa emà di anì halien di mangay diyà sa ulu i Manasa. ¹⁸ Guwaen i Hosé diyà kenagdi, “O Emà, beken iya wé. Ini polo sa lebì lawa anak ku. Sabai ko polo sa kuwanan ko sa hagdi ulu.”

¹⁹ Dodox eg-eked sa emà di, guwaen di, “Netiigan ku doo, Adug, netiigan ku iya wé. Kumedoo sa tugod i Manasa. Dodox mekelowon sa hadi di diyà kenagdi, enù ka uman pa kumedoo sa tugod i Ipelaim.”

²⁰ Agulé mig-ikagi dema Hakob i, guwaen di, “Gamiten sa medoo etaw Hibelu sa ngadan ko amuk isimbà da sa medoo duma da, anì mehaa

da ma sa éhê nehaa i Ipelaim owoy si Manasa.” Na, iya sa ukit i Hakob egpelowon si Ipelaim diyà si Manasa.

²¹Agulé mig-ikagi Hakob i diyà si Hosé, guwaen di, “Buyu a dé mematay, dodox netiigan ku umunut Nemula i diyà keniyu owoy uwiten di dema sa medoo tugod ta diyà sa kenà sa medoo tupù yu mig-ugpà. ²²Duen ma sa ibegay ku diyà keniko daa, dodox beken langun yu setelahadiyay. Ibegay ku diyà keniko siedò mepion tanà diyà sa kesagdigan, sa tanà kinuwa ku kedu diyà sa medoo etaw Amoliya egoh ku migtaban kenagda danà sa seleb ku owoy sa busug ku ma.”

Ini Sa Egoh I Hakob Nematay

(Génesis 49:29-33)

49 ²⁹Agulé inikagian i Hakob sa medoo anak di, guwaen di, “Buyu a dé lumohot sa medoo tupù ku nematay. Ungayà ku ilebeng yu ma aken diyà sa kenà sa medoo tupù ku iglebeng dalem sa takub diyà sa hinemulaan i Éplon, sa etaw Hétiyo egoh anay, ³⁰dutu Makpelah dò, denu tebowon agdaw diyà sa menuwa Mamli diyà sa tanà Kanan. Bineli i Ablaham béké ku siedò takub diyà si Éplon tegeHétiyo, lapeg sa hinemulaan atung kenà da lumebeng. ³¹Iya sa kenà da i Ablaham owoy si Sala sawa di iglebeng. Dahiya ma iglebeng da Isak i owoy sa sawa di si Libika, owoy iglebeng ku ma dutu sa sawa ku, si Liya. ³²Dinagang sa tegeHétiyo siedò takub lapeg sa hinemulaan ma. Iya ma sa kenà yu lumebeng kenaken.”

³³Agulé egoh i Hakob neubus dé mig-ikagi diyà sa medoo anak di maama, eghibat dema. Hê, nematay dé.

50 ¹Agulé linagkeban i Hosé sa emà di owoy pinengadekan di owoy egsinegaw ma. ²Agulé egsasaen i Hosé sa medoo tegebuling di anì egpepienen da sa lawa sa emà di iling sa adat sa etaw tegeIgipu. Hê, iya sa binaelan da, ³owoy epat pulù agdaw sa lugay da egpepien, taman neubus iya wé binaelan da. Agulé egkedaet ma sa pedu sa medoo tegeIgipu danà i Hakob nematay, taman pitu pulù agdaw sa lugay di.

⁴Na, egoh di neubus sa egoh da egkedaet pedu denu sa emà di, migangay Hosé i eg-ikagi diyà sa sebaen tegetabang i Palo, guwaen di, “Amuk egketuwan ka diyà kenak, angay ko pa ikagi, hih, diyà si Palo denu sa ungayà ku. Tulon ko diyà kenagdi ⁵sa egoh i Emà endà pa nematay, pinepengibet di aken anì ilebeng ku kagdi diyà sa tapay binaelan di dutu tanà Kanan dò. Na, megeni a anì peangayen i Palo aken anì mebaluy ilebeng ku kagdi dutu. Dodox lumikù a dema dini.”

⁶Hê, egoh i Palo migdineg sa kagi i Hosé, egsagbì, guwaen di, “Na, angay ko lebengi sa emà ko dutu, enù ka iya sa igpepengibet di diyà keniko.”

⁷Huenan di, mig-ipanaw Hosé i anì ilebeng di sa emà di owoy eg-unut ma sa medoo tegetabang i Datù Palo, lapeg sa medoo etaw binegayan di gelal diyà sa kedatuan di owoy diyà sa uwang tanà Igiptu ma. ⁸Mig-unut ma sa langun malayan i Hosé lapeg sa medoo duma telahadi di owoy sa langun malayan sa emà di, liyu daa sa medoo batà owoy sa medoo hinagtay da sinalidan da dutu Gosen dò. ⁹Duen ma sa medoo mig-edà kalitun owoy duen sa medoo migkudà eg-unut diyà kenagdi. Medoo temù sa etaw mig-unut.

¹⁰Agulé egoh da migtebow diyà sa atung kenà eg-elic diyà sa menuwa Atad medapag diyà sa lawa't wayeg Holdan, tigtu da eghuyhuy owoy metaled sa kesinegaw da. Dahiya egsinegawan i Hosé sa emà di taman pitu agdaw. ¹¹Na, egoh sa medoo etaw tegeKanan eghaa sa egbaelan da diyà sa atung kenà eg-elic diyà menuwa Atad, guwaen da, “Tigtu egketulengan sa medoo tegeIgiptu sa nematay diyà kenagda.” Huenan di, Abel Mislaim sa pinengadanhan da siedò tanà medapag diyà sa lawa't Holdan.

¹²Na, egoh iya, migpangunut sa medoo anak i Hakob diyà sa igsugù sa emà da. ¹³Ighated da kagdi diyà sa tanà Kanan owoy iglebeng da dalem sa takub diyà sa hinemulaan dutu Makpelah dò, medapag diyà sa menuwa Mamli. Iya sa bineli i Ablaham, lapeg sa duwangen hinemulaan di, kedu diyà si Éplon sa etaw tegeHétiyo anì duen sa kenà da lumebeng. ¹⁴Hê, egoh i Hosé neubus eglebeng sa emà di, miglikù dema Hosé i diyà Igiptu, lapeg sa medoo duma telahadi di owoy sa langun duma di mig-ipanaw eg-angay eglebeng.

Ini Sa Egoh I Hosé Migpetanà Sa Pedu Sa Medoo Kakay Di

¹⁵Na egoh sa emà da nematay dé, egseolomoy sa medoo duma telahadi i Hosé, guwaen da, “Mebaluy kéen melepuhan i Hosé kita owoy sumulì ma dé danà sa medaet binaelan ta diyà kenagdi egoh anay.” ¹⁶Huenan di, igpeuwit da sa sulat diyà si Hosé, guwaen da, “Igsugù sa emà ko egoh di endà pa nematay, ¹⁷anì tulonen ké sa kagi di diyà keniko, guwaen di, ‘Megeni a pa diyà keniko anì ipeuloy ko sa dakel salà sa medoo kakay ko egoh da migbael medaet diyà keniko.’ Na danà iya wé kagi i Emà, megeni ké ma anì peuloyon ko kami sa medoo salà ké, kami i medoo egsugùsuguen i Nemula sa Nemula i emà ko.” Agulé egoh i Hosé migbasa iya wé igsulat da, migsinegaw.

¹⁸Agulé mig-angay sa medoo duma di telahadi diyà kenagdi owoy egligkued da, enù ka eg-adatan da. Guwaen da, “Kami sa medoo udipen ko.”

¹⁹Dodox mig-ikagi Hosé i diyà kenagda, guwaen di, “Yoko egkelimedangan na. Beken aken sa egkukum, si Nemula polo sa kumukum. ²⁰Apiya di pa medaet iya wé pinenemdem yu diyà kenak, binaluy i Nemula polo mepion enù ka pineangay di aken dini anì

mealukan sa medoo etaw danà siini nebaelan ku. ²¹Huenan di, endà duen pesuwan yu egkelimedangan. Gastuwan ku kiyu lapeg sa medoo anak yu.” Agulé inumanan di pa kagda eg-ikagiyán mepion anì kumetanà sa pedu da.

Ini Sa Egoh I Hosé Nematay

²²Na, eg-ugpà Hosé i diyà Igipitu lapeg sa langun tugod sa emà di. Magatus owoy sepulù gepalay sa kelukes di, ²³owoy neuma di pelà eghaa sa medoo béké i Ipelaim owoy sa medoo anak i Makel, sa maama anak i Manasa.

²⁴Agulé mig-ikagi Hosé i diyà sa medoo duma di telahadi, guwaen di, “Buyu a dé mematay, dodox si Nemula sa tigtu tumabang keniyu. Kagdi sa umuwit keniyu kedu diyà siini tanà, anì peangayen di kiyu diyà siedò tanà igpengibet di ibegay diyà sa medoo tugod i Ablaham owoy si Isak owoy si Hakob.” ²⁵Agulé pinepengibet i Hosé ma sa medoo tugod i Hakob anì uwiten da sa lawa di amuk meuma sa kelaun da. Guwaen di, “Netiigan ku tabangan i Nemula doo kiyu anì mekelegkà yu dini, owoy amuk meuma iya wé agdaw, uwit yu ma sa tuelan ku kedu dini.”^j

²⁶Agulé nematay dé Hosé i egoh di magatus sepulù dé gepalay sa kelukes di. Inupion da sa lawa di owoy linungon da ma diyà sa tanà Igipitu.

---

^j 50:25 Haa yu ma Éksodo 13:19.